

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 960 Lej
Fél évre ... 480 Lej
Negyed évre ... 240 Lej
Havonta ... 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 ban/ra 13 bb

Averescu Rómában

Averescu tábornok római utazása áll ma a nemzetközi politika érdeklődésének homlokterében. Különösen a kisantant-államok; első sorban Jugoszlávia figyeli megleszhetős aggodalommal a román-olasz politikai közeledést, amely végeredményben a kisantant erőmeglazulására vezetne.

Mint már bucaresti-i tudósítónk jelezte, Averescu miniszterelnök szervi szivbajának gyógykezelése végett az idén is Aquil, olaszországi gyógyfürdőbe utazik. Averescu miniszterelnök már minden előkészületet megtett az elutazásra, amelynek kitűzött napja augusztus 3. A szerzett információk szerint Averescu mindössze 25 napot tölt a fürdőhelyen és a kúra után Rómába utazik, ahol szeptember elején tanácskozással folytat Mussolinivel Románia külpolitikai és több nagyfontosságú gazdasági kérdéseivel kapcsolatban. A kiszivárgott hírek szerint a miniszterelnök igen sokat remél római útjától s úgy tudja, hogy több jelentős gazdasági intézkedés függ a tanácskozások eredményétől. Averescu olaszországi tartózkodása alatt Manolescu pénzügyi államtitkár is Rómába utazik, hogy a miniszterelnököt a tanácskozásokban támogassa.

A londoni Daily Telegraph szerint Olaszország kötelezte magát arra, hogy közvetít Oroszország és Románia között. A moszkvai olasz követ ebben az irányban már beszélt is Csicserin külügyi népbiztossal. A berlini Reichspost kommentálja a Daily Telegraph híret és azt állítja, hogy Jugoszlávia nagyon szeretné, ha Mussolininek közbenjárása nem járna eredménnyel. Jugoszlávia ugyanis attól fél, hogy ebben az esetben Mussolini az egész balkáni félsziget diktátora lenne és Románia, Görögország és Albánia felett nagy befolyásra tenne szert. A jugoszláv államférfiak Mussolini lépésében Jugoszlávia elszűnítésére törekvő igyekezetet látják.

A román miniszterelnök olaszországi útjában diplomáciai körök külpolitikai vonatkozásokat véneik felfedezni és ennek hatása alatt Európa sajtójában megindultak a kombinációk, amelvek Averescu tábornoknak Mussolinivel való esetleges találkozását a kisantant meggyöngyülésével magyarázzák és Olaszország befolyásának megnövekedésétől féltik a Balkán egyensúlyát.

Arad város tanácsa elutasította a vezérfelügyelő vádjait.

A mai tanácsülés pontról-pontra megállapította, hogy nem lát szabálytalanságot a polgármester és a permanens bizottság eddigi munkájában. — A határozatról táviratilag értesítették a belügyminiszteriumot.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután tárgyalta le az aradi városi tanács azokat a vádakokat, amelyeket Tomescu D. vezérfelügyelő vizsgálata alkalmával dr. Robu János polgármester és a permanens bizottság ellen emelt. Öt órára hívták össze az ülést, azonban hat óra felé járt, mire dr. Robu János polgármester megnyithatta a tanácsülést. A napirend előtt a polgármester néhány meleg szóval üdvözölte a tanács jubiláló tagját, dr. Monay Ferencet, akinek a tanács gratulációját tolmácsolta. Dr. Monay hálásan megköszönte a közvetlen szavakat, amelyeket — mondotta — úgy veszt, mint a város hivatalos nyilatkozatát. Mindig arra törekedett, hogy a felekezetek között béke és egyetértés uralkodjon s hogy a város ügyeit előre vigye. A körülmények változtak, de a felkötések nem. Igéri, hogy a hívők s ő maga is minden erejükkel a város érdekéért fognak továbbra is küzdeni. A felszólalást általános taps követte, majd rátrétek a tárgysorozatra.

A nyugdíjasok pótléka.

Elsősorban a nyugdíjasokra vonatkozó határozat megváltoztatását tárgyalták le. A tanács segélyt állapított meg a nyugdíjasok részére, amely minden évben szerepelt volna a költségvetésben. A miniszterium kímélt, hogy ebből jogot formálhatnak a nyugdíjasok, ami nem helyes a város szempontjából. A polgármester javasolta, mondja ki a tanács, hogy ez időleges segély s évről-évre állapítják meg az esetleges segélyt. Rózsay Ferencné a városi üzemek nyugdíjasainak ugyanazt a kedvezményt kéri, amit a többiek kapnak. A polgármester ismerteti, hogy most vizsgálják meg azt a vitás kérdést, hová tartoznak a közüzemek tisztviselői. A tanács tagjai végül is elfogadták a polgármester javaslatát.

A polgármester vitás fizetése.

Ezután került sorra a legfontosabb pont: a vádak kérdése. Dr. Robu János polgármester elmondta, hogy a napokban Bucarestben járt, ahol Tomescu vezérfelügyelővel találkozott. A vezérfelügyelő kérte a polgármestert, közölje a tanácscsal, hogy helytelenül fogta fel a vádakot. Ezek nem az egyéni becsületet sértették, csupán adminisztratív dolgok.

Közbeszólások: Kétféle becsület nincsen.

A polgármester felolvassa az első vádpontot, amely szerint a tanács április 8-án tartott ülésén 20.000 lej fizetést és 10.000 lej reprezentációs költséget szavazott meg a polgármesternek, aki fel is vette ezt, ami a számviteli törvény s a közigazgatási törvény szerint szabálytalanság. Dr. Robu elmondja, hogy a fizetést tényleg felvette, azonban amikor a miniszterium tudomására hozta, hogy csak a költségvetésben előirányzott fizetés illeti meg, a pénzt visszafizette a pénztárba. A tanács különben is megváltoztatta ezt a határozatot.

Ispravnic Sever dr. leszögezi, hogy a városnak autonómiaja van s joga van a polgármesterének belátás szerinti fizetést adni. Különben is természetes, hogy a választott polgármesternek más a fizetése, mint a kinevezetté. Konstatálja, hogy nem történt semmiféle inkorrekttség. Adler Andor elmondja, hogy nem ismer kétféle becsületet s ezért minden pontot a legkomolyabban kell felülbírálni. Nem szégyenli a tanács megmondani, ha valamiben hibázott, de viszont az ellenkezőjét is megmondja. A polgármester nem tisztviselője a városnak, hanem reprezentánsa a polgárságnak. — Megállapítható, hogy nem volt komoly a vizsgálat, mert máskülönben megállapíthatta volna azt is, hogy a polgármester visszaadta a differenciát, mielőtt Tomescu eljött Aradra.

Robu dr.: Az nem érdekelte.

A tanács végül is konstatálja, hogy a vád nem állja meg a helyét.

Hanyagsággal vádolt ügyosztályok.

A második vádpont az volt, hogy az állandó választmány nem törődik a város ügyeivel s nagy a rendtelenség egyes szolgálatoknál, különösen a gazdasági szolgálatnál. Az árveréseket itt nem hirdetik meg a kellő számú lapban. Azonkívül az árlejtés jegyzőkönyv-nyomtatványokban hivatkozás történik egy régen érvényen kívül helyezett magyar miniszteri rendeletre s végül a városi titkárságnál nem vezetnek be a lajstromba a határozatokat. Így ezeket meg lehet változtatni, mielőtt belajstromoznák. A polgármester bejelenti, hogy a városi titkár három hónapja beteg s így késést szenved a határozatok beírása, mert a helyetteseknek a

saját dolgukat kell elsősorban elvégezniük. A permanens bizottság három hónap óta 123 ülést tartott és 553 határozatot hozott. Ez illusztrálja milyen munkát végzett. Tény, hogy a jegyzőkönyvben szerepel ez a miniszteri rendeletre való hivatkozás, ezért azonban a választmányt nem lehet felelősségre vonni, legfeljebb az osztályfőnököt. Azonban oly csekélység az egész, hogy nem érdemes vele foglalkozni. Ami a határozatok megváltoztatását illeti, az sem állhatja meg helyét, mivel a ny ellenőrzést gyakorolnak, hogy lehetetlen ilyet tenni. A tanács tudomásul veszi a választ s a vádpontot elveti.

Panasz a pénzkezelés ellen.

A harmadik vádpont: a bizottság egyszer sem rovincsolta a városi pénztárt. Konstatálják a tárgyalás folyamán, hogy Nasta Victor a pénzügyi szolgálat vezetője már háromszor tartott rovincsolást, azonban rendben tartá mindent s nem vett fel jegyzőkönyvet. Marcus Mihály dr., Adler Andor s Nasta Victor felszólalása után a polgármester elmondja, hogy maga az inspektor is tartott már vizsgálatot, azonban rendben találta a pénztárt. A tanács tudomásul veszi a felvilágosítást.

A negyedik vádpont: A város 10.518.250 lejt adott ki s csak nyugták vannak a pénz helyén, azonban az összegek nincsenek kivezelve a pénztárkönyvben. A polgármester részletesen ismerteti a pénzkezelés rendjét, majd Nasta utal a mai számviteli törvényre s elmondja, hogy a nemzeti banknál s az államnál is így dolgoznak. Adler és Krenner dr. hozzászólása után a tanács nem minősíti vádnak ezt a kifogást sem.

A tanács a denunciánsok ellen.

Az ötödik pont: Az állandó választmány tagjai ajánlatokat kapnak szállításokra s a választmány le is tárgyalja anélkül, hogy az ügy a szakreferenshez kerülne. Például felhozta a Mairovitz-óé szállítását. A polgármester elmondja, hogy 180 vagyon fa kellett a városnak. Három ajánlat érkezett Kaufmann Kamil igazgatóhoz, a negyedik a választmányhoz. Kaufmann áttanulmányozta az összes ajánlatokat s referált s csak ezután döntött a választmány.

Adler: Honnan tudja mindezeket Tomescu inspektor ur? Itt besugók

és denunciansok voltak s kellemetlen érezni, hogy besugókat vagyunk körülveve.

Ispravnic felteszi a kérdést Knudmannhoz, ki mondta el ezeket a dolgokat? Az igazgató kijelenti, nem tudja, mire Ispravnic ingerülten mondja: — Elég baj, hogy nem tudja. Nem szabad tisztviselőknek információkat adni. Dr. Marcus szigorú vizsgálatot kért annak kiderítésére, ki volt a denuncians.

A közszállítások és a póthitelek.

A hatodik pont: Az állandó választmány 250 vagyonát vásárolt a Patria fatermelőtől, minden árleltés nélkül. Ezt a kérdést már a legutóbbi tanácsülés tárgyalta, s így Monay dr., Zima és Adler felszólalása után napirendre térnek felette. A rendkívüli hitelek megszavazására vonatkozólag pedig a polgármester kijelenti, hogy ez teljesen a törvény előírása szerint történt, amennyiben a megszavazott rendkívüli és póthitelek címén felhasználott múlt évi költségmegtakarítási összeget a törvény utasítása értelmében közeletjavításokra, tehát beruházásra használták fel. A kövezet és bitumen munkálatok elvégzésére mindössze egy ajánlat érkezett be, amely annyira előnyös volt, hogy a permanens bizottság újabb árleltés kiírása nélkül elfogadhatónak találta.

Tiltakozás a feloszlítás ellen.

Barabás Béla dr.: Meghallgattuk a vádakat, meghallgattuk a védekezéseket és figyelembe véve a szempontokat, kérem a tanács tagjait, mondják ki becsületesen és nyíltan, hogy tiltakozunk a feloszlítás ellen. Legerősebb fegyverünk nekünk a törvény, amely tisztán és világosan előírja, hogy melyek azok az okok, amelyek miatt valamely város tanácsát feloszlítani lehet. En ezek közül egyetlen olyat sem találok, amelyek erre a tanácsra vonatkozhatnak. Bennünket alaptalanul vádolták meg, mint azt a védekezés is megállapította. Ezen ülést is azért hívták egybe, hogy ítéletet mondjon a vádak felett. Én épen azért azt vagyok kénytelen kijelenteni, hogy a felsorolt vádpontok közül egyetlen egy sem meríti ki a törvény által meghatározott okokat. Am jó, lehet, hogy a kormány mégis a tanács feloszlítását rendeli el. De vajon elképzelhető-e abban az esetben az, hogy akad-e olyan közbecsülésnek örvendő polgára ennek a városnak, aki be mer ülni ezekbe a padsorokba, ha állandóan üldözöttesnek van kitéve? Akik tagjai vagyunk ennek a tanácsnak, a város lezérdelesebb polgárai közül kerülünk ide polgártársaink jóvoltából. Épen ezért tiltakozunk kell a kormány önkényes eljárása ellen. Nem engedhetjük meg, hogy jogainkat lábba tiporják és ezért indítványozom, hogy egy közös feliratban tiltakozzunk a kormánynál a feloszlítás terve ellen.

Marcus Mihály dr.: Lehet, hogy utóljára találkozunk ebben a teremben. Ajánlom, hogy a legteljesebb erővel tiltakozzunk a tanács törvénytelen feloszlítása ellen, amelyre csak egyetlen ok lehet: a politika, noha mi a magunk részéről soha nem politizáltunk ebben a teremben, de igenis ennek a városnak az érdekében már eddig is hatalmas munkát fejtettünk ki.

Hotoran Viktor dr.: Önök igenis csináltak politikát. Mi ellenzések már a megalakuláskor törvénytelen-

nek tartottuk a tanácsot és harcoltunk ellene. Kijelentem, hogy igenis a tanács feloszlítása mellett vagyok!

Bizalom a tanácsnak.

Robu dr. polgármester bejelenti, hogy az utasítás értelmében a tanács tagjainak szavazniuk kell a felett, vajon bühönsnek találja-e a felfüggesztett vádpontok alapján Robu dr. polgármestert, illetve az állandó választmány tagjait. Közli, hogy a szavazás títkös és két ízben történik. Először Robu dr. személyére vonatkozólag kell szavazni, másodsorban a permanens-bizottság eltávolításának ügyében. Miután a polgármester az első esetben nem elnökölhet, a szavazás vezetésére Rozván Pált kéri fel. Megemlíti, hogy az állandó választmány tagjainak ügyében maguk a választmányi tagok nem szavazhatnak.

Rozván Pál vezetésével megkezdődik a szavazás. A tanács tagjai névsorszerint egyenként járulnak az urna elé. Rozván Pál összeolvassa a leadott szavazatokat, amelynek alapján bejelenti, hogy 25 tanács tag három elen-

ben bizalmas szavazott Robu János dr. polgármesternek.

Ezekután ismét Robu fogadja el az elnöki széklet és az előbbi formában rövidesen megtörténik a választmányi ható szavazás. A tanács huszonekét szavazattal három ellenében szavazott bizalmas a permanens bizottságnak. A két szavazás eredménye alapján a polgármester kihirdeti, hogy a tanács visszautasítja Tomescu belügyvezér-felügyelő vádpontjait s azt az indítványát, hogy a tanács mozdítsa el a polgármestert és a permanens bizottságot.

Az élénk helyesléssel fogadott határozat után Robu dr. szavazásra bocsátja Barabás Béla dr. indítványát, amely szerint a tanács tagjai egy közös felirattal tiltakozzanak a feloszlítás ellen. A szavazást felállással ottik meg. A három ellenzéki tag kivételével a tanács nagy többsége elfogadta Barabás Béla dr. indítványát, mire Robu dr. berekeszti az ülést. A tanács határozatról még az éjszaka táviratilag értesítették a belügyminiszteriumot és az aradi prefekturát.

Forradalom tört ki Törökországban.

Konstantinápolyból táviratozzák, Erzerum, Trapezunt és Sivas városokban forradalom tört ki. Az angorai kormány csapatokat küldött a forradalom elfojtására.

Amerikai vendégek jöttek az aradi ereklyemuzeumhoz.

A newyorki iskola tanára hívta fel a látogatókat a muzeum megtekintésére. — A szándék csak szándék maradt, az ereklyemuzeum ajtói nem nyitak meg az érdeklődők előtt.

(Saját tudósítónktól.) A kultúra gyönyörű hajlékában, az Erdélyben páratlanul álló aradi kultúrpalotában nyert elfeledést tiszteletteljes esztendővel ezelőtt az 1848—49-es szabadságharc ereklyemuzeuma, amely nemzetiségi különbség nélkül egyesíti magában mindazokat az emlékeket, amelyek a szabadságharcot, Arad városával és a megyével vannak összefüggésben. Soha senki sem emelt azót ellene sem a magyar, sem a román imperium alatt, hogy miért van ez a muzeum a kultúrpalotában és hosszú esztendővel ezelőtt, a román imperium átvétele után azzal indokolták meg, hogy a muzeum zárva van, hogy a gyűjtemény rendezés alatt áll. A rendezésre volt elég idő és így látszik a rendezés meg is történt, mert ha Aradnak külföldi vendégei voltak, akkor az ereklyemuzeumot is megmutatták nekik. Így megmutatták az itt járt török diákoknak is és megmutatták azoknak a lengyel újságíróknak is, akik két évvel ezelőtt jártak itt és akik Dembinszky és Bem tábornokokra, a szabadságharc lengyel vezetőire vonatkozó emlékeket kerestek. Rajtuk kívül bizonyosan még nagyon sokan megnézték a muzeumot előtük is, utánuk is és mindenki csak okult és tanult az ott látottakból.

Annál különösebb és érthetlenebb felhát, hogy tegnapi határozottan elzárkóztak attól, hogy a muzeumot megmutassák. Amerikából érkezett két vendége egy aradi takarékpénztári főtisztviselőnek, mind a ketten iskolai tanulók. Az egyik angol gimnáziumba,

a másik angol kereskedelmi szakiskolába jár Newyorkban. Testvérek és románok. Newyorkba kiszármazott, román nemzetiségű konfekciógyár tulajdonosának gyermekei, akiket tanáraik azzal bocsátottak utnak, hogy Aradon feltétlenül nézzék meg a helyi vonatkozású és érdekességű dolgokat, s így elsősorban a szabadságharc ereklyemuzeumát is. Örömmel tettek volna eleget ennek az amerikai középiskolai tanulóknak, ha ebben őket érthetetlen módon meg nem akadályozzák a kultúrpalota egy tisztviselője és a teremőrök. Először vendéglátójuk nélkül próbálkoztak bejutni, majd amikor látták, hogy ez lehetetlen, akkor vendéglátójukat is segítségül hívták, aki három ízben is interveniált, de eredménytelenül. Az egyik amerikai gyermek meg is jegyezte:

— Mégis csak furcsa, hogy itt románul is ki van írva, hogy itt az ereklyemuzeum és mégsem engednek be. Minek akkor ide a mutatótábla és miért a muzeum?

A talpraesett megjegyzésre természetesen nem kapott feleletet és a muzeum bejárója továbbra is zárva maradt. Meg nem magyarázható semmivel a muzeum zárva maradását és különösen az nem, hogy amit egyesek megnézhetnek, az már mások számára tabu. Sem a kormányzatnak, sem a város vezetőségének nem lehet intenciója, hogy ezt az érdekes és értékes muzeumot elzárják a nyilvánosság elől s bizonyos, hogyha az eset dr. Nichi Lázárnak, a kultúrpalota széles látókörű igazgatójának tudomására jut, intézkedni fog, hogy

ez a furcsa anomália feltétlenül megszűnjön.

Francia miniszterek.

A nagy kabinet tagjai.

(Páris, július 26.) A Poincaré-kormány a nagy nevek gyűjtőhegye. Régi, ismert, tapasztalt politikusok sereglettek Poincaré köré, hogy megmentse a zuhanó frankot s annak katasztrófális következményeitől Franciaországot. Az új miniszterek pályafutását adjuk:

Abrahám Schramek

1867-ben született St. Etienne-ben Hosszu ideig volt Madagaszkár kormányzója és anélkül, hogy képviselő lett volna, 1920-ban beválasztották a szenátusba, ahol a balpártiakhoz tartozott. Painlevé 1920. áprilisában alakított kabinéjében belügyminiszteri társát vállalt.

Albert Sarraut

Bordeauxi származású ügyvéd, majd politikai író, Hosszu idő óta tagja a képviselőháznak, ahol a radikális pártban foglalt helyet, a melyből azonban 1924-ben kivált. 1911-től 1914-ig Indokina kormányzója, majd 1920-ban Millebrand kabinetjében a gyarmatügyi miniszterium vezetését vállalta el. 1925-ben Franciaország angorai követének nevezték ki.

Louis Barthou

Ügyvéd és újságíró. Először 1899-ben választották képviselőnek radikális programmal, 1922-ben a szenátus tagja, 32 éves korában Dupuy kabinetjében pénzügyminiszter, majd 1913-ban Briand bukása után Poincaré megbízta kabinet-alkitással. A háború alatt rövid ideig külügyminiszter volt. 1922-ben a jóvátételi bizottság elnökevé választották. Barthou a francia akadémia tagja és egyike a legkülönb kriminálistáknak.

Bokanowski

Ismert francia politikus. Al tizedik Briand kormány alakításánál a pénzügyi tárcát kínálta fel neki, de nem fogadta el. A mai francia politikában egyike a legtekintélyesebb férfiaknak, akinek valósággal kiváltságos helyzete van a kamarában. Mélyseges politikai tudása, nagyszerű szónoki képességei emelik a vezérek sorába. Több ízben volt már miniszter.

Paul Painlevé

foglalkozására nézve a Sorbonne-on a matematika professzora és egész Európában, mint kiváló szakudóst ismerik. Politikailag a radikális szocialista párthoz tartozik. Először mint közoktatásügyi miniszter Briand kabinetjében vett részt 1915-ben, majd 1917-ben hadügyminiszter és ugyanebben az évben maga alakított kormányt. Bukása után Clemenceau foglalta el helyét 1917. novemberében. A baloldali kartell győzelme után ismét a politika színterére lép. Jelölik a köztársasági elnökválasztásra, azonban Doumergue-gel szemben megbukik. 1925. áprilisában kabinet-alkítására vállalkozik, azonban rövid ideig tartó miniszterelnöksége után Briand lép a helyére.

Lelkes szeretettel ünnepelte Monay Ferencet Arad.

Impozáns keretek között folyt le a közszeretben álló plébános ezüstmiséje. — Küldöttségek egész sora köszöntötte a szeretet ünnepén az igaz papot.

(Saját tudósítónktól.) Impozáns módon, ragyogó keretek között ünnepelte meg Arad társadalmá Monay Ferenc dr.-nak az igazi papnak, az általános szeretetben álló arad plébánosnak ezüstmiséjét. A lelkes, meleg ünnep nemcsak Arad, hanem Erdély, az erdélyi katolikus és az erdélyi magyarság ünnepe volt. Szombaton este félnyolc órától Szentségimádás és Szentóra volt s a hívők szinte megostromolták a templomot. A szentély telve volt férfiakkal, a templom hajója nőkkel, a kik buzgó imával ülték meg az ünnepség előestéjét. A szentóra alatt az egész templom énekelt s éjfél lett, mire véget ért a lélekemelő ünnepség. Közben szombaton este kilenc órakor a katolikus kör dalárdája Szablóczky János vezetésével szerénadót adott a jubiléumnak.

Apáti mise, pápai üdvözlés

Vasárnap, már a kora reggeli órákban tödült a közönség a templomhoz. Reggel hét órakor apáti szentmise volt, amelyet Magyary Pál temesvári apátkanonok, pápai prelátus celebrált, majd megkapóan gyönyörű beszédet mondott, amelyben üdvözölte Monayt, mondván, hogy tudomása szerint ilyen nagyszabású, lélekemelő ünnepélyt még aligha rendeztek papnak és gratulált az aradi minoritáknak ahhoz a nemes férfához, aki 25 éven keresztül a papi tiszta életnek tündöklő képe volt. Majd áhitatos csendben felolvasta a pápa üdvözlő táviratát és hangsúlyozta, hogy ez a Vatikán részéről ritkán megnyilvánuló kitüntetés. Ezután közös szentáldozás volt s körülbelül ezren áldoztak a hívek közül.

Diszközgyűlés, bevonulás.

Délelőtt fél 10 órakor az aradi katolikus egyházközség diszközgyűlést tartott Schill József elnökölte alatt a katolikus gimnáziumban. A gyűlésen, amelyen jegyzőkönyvbe foglalták Monay érdemeit a katolikus hitélet s iskolaügy fellendítése körül, Magyary Pál és Lakatos Ottó dr. is résztvett. Utána a templomhoz jöttek vissza s ünnepélyes formák között átnyújtották Monaynak a jegyzőkönyvi kivonatot, amelyet az ünnepelt meghatottan köszönt meg. Délelőtt tíz órakor történt az ünnepi bevonulás a templomba. Elöl 25 koszorús lány haladt, akik közül az egyik vitte azt a selyempárnát, amelyet Monay dr. szombaton egy ismeretlen hívtől kapott. A lányok után a cserkészek haladtak Angelli Sebő hitoktató vezetésével, majd a papok, akiknek sorát Magyary Pál és Monay Ferenc dr. zárta be. A résztvevő papság aranyos misruhában haladt, míg az ünnepelt egyszerű, fekete szerzetesruhában lépte át a templom küszöbét. A templomba való bevonulást a cserkészek az előcsarnokban kürttel adták tudomására a templomot megtöltő közönségnek. Soha talán annyian nem voltak a

Minorita-templomban, mint tegnap. A mentőorvosnak, dr. Borsos Bélának. 22 esetben kellett első segélyt nyújtania, mivel a nagy hőségben sokan elájultak.

Az ezüstmise.

A szentélyben a jubiléum is misruhába öltözött, majd megkezdődött az ünnepi ezüst-szentmise, amelynek fényét a filharmonikusok és a színház zenekara, valamint énekkar gyönyörű szereplése nagymértékben emelt. A magánzókat Fetter Irén operanékesnő adta elő. Az evangéliumkor Trefán Leonard volt házfőnök lépett a szószékre és az Erdélyszerte ismert és becsült egyházi szónok magasszárnyalású, lelkeket megfogó beszédet tartott: a pap könnyeiről. Elmondotta, hogy a papi hivatás az, hogy a kiválasztottak Krisztus tövises utjain járjanak s így ment sők a lelkeket. Méltatja azt a végtelen szeretetet, amelyet az ünnepelt papi működésében kifejt s amely a mai ünnepségen feléje árad. A felajánlás előtt dr. Wild Endre, a gyönyörű ünnepség rendezője, átnyújtotta az aranykelyhet egy latinnyelvű beszéd kíséretében. A beszédben kérte Monayt, foglalja be mindazokat áldozásába és imájába, akik ezt az ajándékot átnyújtják s ebben a kehelyben mutassa be mindennap a szeplőtlen áldozatot. Monay dr. ugyanez latin beszédben kijelentette, hogy nagy örömmel veszi az ajándékot, mert tudja, hogy ezt a testvéri szeretet nyújtja át neki, az a szeretet, amelyben valamennyiük szíve összeforrott. Majd tovább folyt a mise, amelynek végeztével Monay pápai áldást osztott, amelyet a templom közönsége térdelállva fogadott. A templomi ünnepség délig tartott, épen annak befejezésekor kondult meg a déli harangszó, amelynek zugása közepette haladt a nagy tömeg a templomból ki felé.

A püspökség köszöntője.

Az ünnepelt lakásához vezető lépcső és folyosó zsúfolva volt köszöntőkkel, ünnepelőkkel, mikor a jubiléus a szobája felé haladt. Itt kezdődött a tisztelgés, amelynek folyamán kiviláglott az a szeretet, amellyel a hívek szívükbe zárták ezt a tisztaéletű, meleglelkű igaz papot. Elsősorban a papság tisztelgett Magyary Pál vezetésével. A pápai prelátus mondotta el az üdvözlőbeszédet, amelyben a csanádi egyházmegye és a káptalan nevében üdvözölte Monayt. A magasszárnyalású beszédben elmondotta, hogy az Üdvözítő 25 évvel ezelőtt rögzös utra hívta meg a jubiléumot, aki mindvégig kitartott ezen az uton, amelyet maradandó alkotások jeleznek. Az isteni kegyelem, mint menyegi csillag vezérelte a szeretet utján s az ünnepelők lánya erőt kért számára, hogy mind magasabbra s magasabbra haladhasson. Végtelen szeretet és megfontoltság uralta Monay szelid vonásait, amikor válaszolt a beszédre. Elmondotta, hogy hűséges fia akar lenni az egyháznak s életének minden napjában a krisztusi elvek szerint akar élni s másokat vezetni.

Az ünnepelő küldöttségek.

Ezután sorban járultak a többi küldöttségek is Monay elé. Az evangélikus egyház Frint Lajos esperes vezetésével üdvözölte. Frint Monay békés szellemét hangsúlyozta, aminek tulajdonítható, hogy soha egyenetlenség az egyházak között Aradon nem volt. A jobbát nyújtja a jubiléumnak. Monay válaszképpen kijelentette, hogy dogmatikus különbségek vannak csak közöttük, de a szívük egy irányban halad. Rá mindig különös hatással volt Frint egyénisége s szeretné eltanulni tőle a hívekkel való testvéri bánásmódot. A katolikus egyházközség Schill József vezetésével vonult fel. Schill azzal kezdte beszédét, hogy a hitközség csak a szívét hozhatta a jubiléumnak. Megragadja az alkalmat, hogy a hívek üdvözlését hozhassa az egyház felkentjének. A jubiléum egy életre jegyezte el magát Krisztussal s nemcsak szóval és tollal, hanem tulajdon életével is tanítja az evangéliumot. Az aradi katolikusok örvend, hogy a minorita-rend nagy fiainak, Lakatos Ottó, Arad első történetirójának, Csák Czirjének, a templom újjáépítőjének s Lakatos Ottó dr., a gimnázium, az egyházközség s sok katolikus egyesülés megalapozójának méltó utódja a jubiléum. Mély séges meghatottsággal köszöntö meg Monayt, hogy Arad katolikusága épen legdrágább kincsét, a szívét, a szeretetét hozta ajándékba neki és meleg szeretettel, igaz lélekkel viszonzta az üdvözlést. A Katolikus Kör nevében dr. Parecz Béla képviselő beszélt. Kijelentette, hogy a Kör a magáénak tekinti ezt az ünnepet. Monay megközelítette a férfideált, aki mint egyszerű szerzetes és magyar pap viseli tiszta lélekkel a krisztusi és a magyar keresztet. Ez vigasztaló is, mert szükség van a világharban izmos fákra és az éjszakában világitó tornyokra. Monay válasza után a görög katolikusok nevében Popa József esperes mondott rövid felköszöntőt.

A régi tanárok könnyei.

Majd a jubiléum válasza után Fischer Aladár, a katolikus gimnázium tanári kara élén járult Monay elé. Elmondotta, hogy jogcímük van a tisztelgésre, mert a jubiléum az intézetnek egykor növendéke volt. Üdvözlő a tiszta-lelkű és tiszta életű nemes papot. Monay dr. válaszában arra mutatott, hogy az ünnepén volt tanárainak jelenléte különösen mély séges hatással van rá. Ezeknél a szavaknál megható jelenet játszódott le, Kara Győző, a jubiléum egykori tanára, könnyezni kezdett s az összes jelenlevőkön mély meghatottság vett erőt. Monay még kijelentette, hogy a tanárokban is napot lát: az igazság s tudás papjait. Ezután a Szent Antal énekkar tisztelgett Fetter Elemér dr. vezetésével, akiknek a jubiléum megköszöntötte azt, hogy szívükből énekeltek. Az Ave-egylet Martonossi Béla vezetésével, a Szociális Missziótársulat Steinitzer Jenny vezetésével, a Jézus Szent Szíve Társulat, a tisztelgés s a Rózsafüzér-társu-

lat Dóczi Béla, a Mária kongregáció Boros Ivánné és Schweffer Ilonka, a cserkészek Vass Béla vezetésével vonultak fel s tolmácsolták üdvözlésüket. Ikrich Augustina a szociális nővérek temesvári főnöknője elmondotta, hogy a kehelybe tették imájukat s kéri az Istent, változtassa át imájukat kiapadhatatlan kegyelemre. Két órára járt, míg az összes küldöttségek elmondották üdvözlésüket a jubiléum előtt s ezzel a déli ünnepség is véget ért.

Esti díszelőadás.

Este nyolc órakor ünnepi előadás volt az aradi római katolikus leányiskola udvarán. Az első szám egy élőkép volt, amelynek bájos szereplői: Balcsó Sarolta, Bartha Margit, Csányi Edit, Földesi Katalin, Csejka Ida, Doszpod Livia, Földes Ilona, Groszmad Magda, Horváth Julia, Schiller Boriska, Lammert Edit, Luszt Magda, Nachtmann Aranka, Szabó Magda, Tichy Margit, Zaránd Pálma voltak. Tichy Margit rövid beszédet mondott, amelyben az intézet növendékeinek nevében üdvözölte Monayt, aki 10 esztendő óta az intézet püspöki biztosa. A nagyszámú közönség tapssal honorálta a számot, amely után Baranyi Izabella és Lenke harmónium és hegedűkíséret mellett Fucik: Ave Máriáját adták elő. A harmadik szám volt Calderoni, ismert spanyol író misztériuma: a szentmise titkai. A szereplők: Crasnic Jenőné, Gerich Ilona, Masztig Ilona, özv. Blédy Boldizsárné, Kovács Lujza, Königstorfer Erzsébet, Szathmáry Ilona, Szauer Ella, Zaránd Ella, Prognér Paula, Szeltmann Ilona, Csonthó Mária, Bánfy Margit, Szigetváry Margit, Cservény Anna, Hónigesz Ilona, Mikoss Márta egytől-egyig kedvesen, műkedvelőt meghaladó biztossággal játszották szerepüket. Az angyalok karában Bogdán Vilma, Ernszt Judit, Füzessi Erzsébet, Hendl Margit, Institoris Márta, Kompsz Vilma, Ötvös Márta, Papp Magdolna és Soponyai Piroska arattak tapsokat. Stílusosak voltak az élőképek megszemélyesítői: Bánfy Aranka, Tóth Erzsébet, Györfi Margit, Keresztury Erzsébet, Kónya Margit, Szabó Mária, Kozma Mária, Bössányi Edit. Végül külön dicséret illeti meg az intézet és a kongregánisták énekkarait, amelyek fegyelmezetten, szépen énekeltek.

A soká-émlékezetes ünnep

Késő este volt, mire a szép ünnepély résztvevői hazatértek. Meleg, lelkes, mélyenjáró ünnepély volt. Arad megmutatta azt, hogy szívübe zárta a legtisztább lelkű, igaz magyar minoritát, Monay Ferenc dr. A szép, lélekemelő ünnepség rendezésében különösen Wild Endre dr. illeti meg az elismerés, aki fáradhatatlanul dolgozott az előkészületeken, hogy Aradváros katolikus társadalmának sokáig emlékezetes, impozáns ünnepsége legyen — és lett is — Monay Ferenc dr. ezüstmiséje

SPORT

Nemzetközi football Erdélyben.

Az Admira Aradon. Amateurek Temesváron, Debrecen válogatott Nagyváradon.

(Saját tudósítónktól.) Nemzetközi meccsek voltak vasárnap Erdélyben. Két bécsi és egy magyar országi csapat vívta meg küzdelmét, míg a bécsiek fölényes stílusban győztek, a magyar csapat vereséggel hagyta ott a dorongot. Eredmények:

Arad. Admira—AMTE 3:0 (2:0)
Az Admira elsőnap vendéglátóként nál nem volt módunkban — az aradfiak gyengesége miatt — költölköppen fölismerni és értékelni azt a tudást, amelyet az Admira képvisel. Egyéneket külön kiemelnél a nagyszerű egészről igazságtalanság, a csapat játéka dicséret jelzőkkel elhalmozni pleonizmus lenne. De egyet végszóként leszögezhetünk: tudásuk firstclassis és mindkét győzelmi a bécsi iskola felsőbbségének méltó eredménykifejezés. — Az AMTE tegnap erős akarattal hiába küzdött, fölénybe céltalanul igyekezett kerülni, mert azonnal elsodorta az Admira támadása. Bajnokcsapatunk ezúttal nem is látotta ki főformáját, de nem lehet azt sem elmondani róla, hogy gyenge ellenfél volt, hanem tényleg hajtott a tudás előtt. A csapatból Mikóczy várhatóan jó játéka két elsősorban kiemelünk. Mellette Gencsy volt az, akiről külön kell szólnunk. A többiek többé-kevésbé jól vagy rosszul szerepeltek. AMTE támadások után Lackayt faultja után Siegl büntetőjét Czinczér beengedi (10 p.) Heves AMTE felelet befejezésekor 11-esből egyenlítőre, de Auer II. lövését Frauzl menti. A 29. percben Klina átad sábjól Schall a rosszul vetődő Czinczér hibája folytán beállítja a félidő eredményét. Az AMTE csapatán a szünetutáni változtatások nem hoznak sikert és az Admira nyomozó fölényben játszik az egész félidőben. Az utolsó goal a 26. percben esik Schall ügyessége révén. Auer I. fejeselés miatt kiálltva, míg Auer II. önként hagyta el a pályát. Vatiannu Titus alapjáraton vége jó bíró volt.

Timisoara. Amateure—Kinzsl 4:3 (3:0). A román és osztrák bajnokcsapatok találkozója, mint az eredményben is látható, hatalmas küzdelmet eredményezett. A csatársorában 3 tartalékkal szereplő Amateure nem érezte meg Konrad Cutti és Hierländer háányát és nagyszerű stílusával az első félidőben teljesen uralta a mezőnyt. A Kinzsl hosszú ideig ellenállt, az Amateure csak az utolsó öt percben tudott eredményt elérni, de ekkor Wieser két, valamint Sindelar goaljával bőven pótolta az addigi eredménytelenséget. A második félidő 6 percében Sindelar fejezte az Amateure negyedik goalját s ezután a Tendületbe jövő Kinzsl eredményes támadásait következtek, míg a bécsiek teljesen védekezésre szorítottak. Semmler és Wetzer goaljai után a 42. percben dr. Vatiannu Sabin bíró hands miatt tizenegyest ítélt az Amateure ellen. A bécsiek hányas támadoz-

lak, a közönség is pályára töltött, nagy botrány támadt és csak nagy nehezen lehetett a rendet helyreállítani. A tizenegyest Tanczer rendelkezéssel helyére juttatta és így beállította a végeredményt. **Nagyvárad. Oradea-Mure—Debrecen. 2:0 (0:0)** Egyenrangú ellenfelek, a meccset Várad jobb védelmével nyerte meg. Döntetlen félidő után Pleschi befejezte kornerből a vezető goalt, majd Szemere lövése biztosította a győzelmet. Bíró Markovits.

O A Barátos mérkőzések. Salignta-Mare. ATE—NSCMT 4:2 (1:1) Az ATE tartalékos csapata megérdemelt győzelmet aratott jóképességű ellenfelén. Goaljait Puskás (2), Vidák és Schwartz lőtték. Becker egy 11-es bravúrral mentett. — Cluj. Husos—Haggibor 4:1. (1:1) Mezeletés.

O Juzoszláv csapat Zombolyán. ZsSE—Nagykikindai AC 8:1 (5:1) A zombolyai csapat meglepetésszerűleg fölényes játék után győzött volt juzoszláv riválisa felett.

O A WAC Temesváron. Az Aradon 1:1-es eredménnyel szerepelt WAC holnap délután a TAC csapattal fog mérkőzni. A WAC-ban Schlosser is játszik.

O Szenzációs nemzetközi vándorújas birkozóverseny a nyári színházban szombat és vasárnap este.

O Az Erdélyi Sport legújabb száma a nemzetközi mérkőzésekről kimerítő tudósítást hoz.

O A „Maros” országos regatta-versenye. Arad vízi-sportjának fényes ünnepe volt a tegnapi nap. Az aradi „Maros Evezős Egylet” rendezte meg tegnap délután impozáns keretek között minden évben szokásos országos nagy regatta-versenyét. A verseny egyetlen szép séghibája az aradi Hajós Egylet érthetetlen távolmaradása volt és így a Hajós Egylet által kürt vándordíj, amely ezúttal végleg — többszörös védés után — a Maros birtokába juthatott volna, a Hajós távolmaradása folytán nem kerülhetett eldöntésre. A verseny minden száma rendkívül izgalmas lefolyású volt. Legtöbbnyire nyílt küzdelmek után minimális fölényrel győztek az első helyezettek, illetve a Maros versenyzői. A nap legszebb küzdelmét az országos bajnokságért folyó négyvezős verseny hozta, amikor csak a 8. és 9. futam volt a küzdelem. Kleindl Gábor, Hehs Béla, Hehs Ákos, Hady Antal, korm. ifj. Domonkos Gyula négyes győzött 3. hosszal. A skiffbajnokságot a múlt évi bajnok: Laczay Péter nyerte meg imponáló fölényrel verve a második helyre bejött Domonkos Dénest, aki egy csónakhosszal hagyta maga mögött Alstädter (Coltea). A verseny második kiemelkedő versenyszámának a dublóverseny mondható. A raket-hajóval győző pár nem egészen érdemelte meg győzelmét a pályások tájával küzdő Hehs tuc-

felett. A győztes csapat tagjai Domonkos Dénes és Laczay Péter korm. ifj. Domonkos Gyula voltak. A junior-négyesben a Ritt négyes (Puy, Unger, Csiky, Ritt, korm. ifj. Domonkos Gyula) győzött aránylag könnyen a rosszul

startolt Szalay négyes előtt. A nyolcvezős versenyt a Rottár, Bokovetz, Riegler, Paál, Vojtek, Verbos, Nachtnebel, Laczay Endre, korm. Grób Jenő nyolcas nyerte meg Grób kitűnő kormányzásával.

Vasuti összeköttetés Románia és Németország között

Középeurópai közlekedésügyi konferencia lesz Boroszlóban.

(Bécs, július 26.) Miként az Aradi Közlöny bécsi szerkesztősége az osztrák vasutügyi miniszteriumból értesül, a jövő héten Boroszlóban középeurópai közlekedésügyi konferenciára gyűlnek össze a német, osztrák, csehszlovák, lengyel, magyar és román államvasutak delegátusai. A konferencia tárgya: a Románia

és Németország közötti tehertargon rendezése és a tartók szabályozása. Az előzetes terv szerint a román-német forgalom részére három relációt fognak megállapítani. Az első Magyarországon és Ausztrián, a második Magyarországon és Csehszlovákián, a harmadik egyenesen Lengyelországon át fogja a két ország közötti forgalmat lebonyolítani.

Ludendorff „kisbolta” vagyonát Németországból.

A német hadvezér súlyosan megkárosította a német államot.

(Berlin, július 26.) Igen érdekes per indult meg nemrégiben Berlinben, amelynek során aztán kiderült, hogy Ludendorff tábornok, mint anny sok közönséges „siber” az infláció rémnapijában külföldre mentette ki pénzét, hogy megmeneküljön a megadóztatástól. A tábornok egy magánbankhoz tulajdonosa, Borchardt Adolf ellen indította 53.000 birodalmi márká erejéig. Keresetében előadta a tábornok, hogy könyvének, a mely „Hadiemlékek” címen jelent meg, egész jövedelmét átadta Borchardt bankárnak s most hiába követeli vissza. A perielvétel után az alperes azzal védekezett, hogy Ludendorff tábornok csak bankári közvetítéssel vette igénybe, nem nála helyezte letétbe gyümölcsötetés céljából az 53.000 márkát, hanem azzal bizta meg, hogy a Sinner-féle bankhoz utaltassa ki külföldre.

Igy jutott a tábornok pénze egy zürichi bankhoz, még pedig azzal a szigorú kikötéssel, hogy nem szabad ezt a letétet Ludendorff neve alatt könyvelni, hanem valami árnevet kell használni. Nagyon egyszerűen azért rendelkezett így Ludendorff tábornok, — mondotta periratában az alperes bankár, — hogy a pénzügyi hatóságok könyvének tiszta jövedelmét meg ne adóztassák. Eskü alatt kész vallani, hogy a tábornok, mikor pénzt rábízta és ezt az utasítást adta, nyíltan bevallotta, hogy attól fél, hogy az egész jövedelem rámeleg az adóra. Ilyen előzmények után Ludendorff tábornok pörön kívül egyességet kötött Borchardt bankárral, tehát a kereset tárgyalása elmarad, ellenben az adóhivatalnak bizonyosan lesz szava Ludendorff tábornokhoz, de a büntető eljárás sem maradhat el, mert Ludendorff és bankárja megszegte a devizarendeletet.

Megtalálták Aradon egy temesvári betörő zsákmányát.

A betörő felesége az aradi rendőrség kezére került.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrség egyik detektívje ma délelőtt eredményes nyomozást végzett egy nagyszabású betöréses lopás ügyében. Néhány nappal ezelőtt a timisoarai (temesvári) rendőrség átiratban értesítette az aradi rendőrséget, hogy az ottani állomási vendéglőben egy Ardelean János nevű vulkáni illetőségű péklegény feltörte a vendéglő raktárát és különféle élelmiszereket vitt el onnan. A temesvári rendőrség nyomozása szerint a betörő feleségével együtt Aradon szökött és a nyomozást nagy körültekintéssel kell lefolytatni, mert a tettes ellen még nincsenek tárgyi bizonyítékok. A rendőrség Moldovan Miklós detektívét bizta meg a nyomozással, akinek alapos kutatás után sikerült megállapítania, hogy Ardelean János már elhagyta Aradot, felesége azonban egy külvárosi utcában bérlet lakást. A detektív megis-

merkedett az asszonnyal és udvarolni kezdett neki. Rövid idő alatt teljesen megnyerte Ardeleanné bizalmát, aki abban a hitben, hogy a további „munkához” egy tettestársat szerez, mindent elárult a detektívnek, sőt megmutatta, hogy hol rejtették el a lopott holmik egy részét és a pénzt.

A detektív a nyomozás eredményét közölte a nyomozó-osztály főnökével, aki elrendelte az asszony letartóztatását. Ardeleanné ma délelőtt a rendőrségre kísérték és ugyanekkor házkutatást tartottak és megtalálták a Temesvárról ellopott tárgyakat. A betörő felesége kétségbeesetten próbált tagadni, de amikor a megtalált tárgyakat felvitték a rendőrségre, beismerte, hogy a lopás férje követte el, akinek hollétét állítólag nem ismert. A rendőrség tovább nyomoz a megszökött péklegény kézrekerítésére.

— Andrássy Gyula meglátogatta Zita exkirálynét. Budapestről táviratozzák: Gróf Andrássy Gyula ma a spanyolországi Lequeitióba utazott, hogy meglátogassa az özvegy Zita exkirálynét és családját.

A zsidó Duse Eleonora tragikus halála Aradon.

Lares Judit, a vilnai társulat nagy drámai művésznője Aradra jött meghalni. — Haláloságán, agóniájában eljátszotta legjobb szerepének haldoklási jelenetét. — A nagy tragika élete, szenvedései és halála. — A város társadalmának nagy részvéte mellett temették el Lares Juditot.

(Saját tudósítónktól.) Lares Judit, a vilnai zsidó színtársulat tragikája a drámai együttes romániai turnéja során Aradon hirtelen megbetegedett és néhány napi szörnyű szenvedés után 39 éves korában a Therapia-szanatórium egyik kórágán meghalt. Körülbelül ennyi az, ami az újságok hátsábjairól a közönség tudatába szűrődött a művésznő halála nyomán: Sokan nem tudják azonban, hogy az aradi zsidó temető frissen fakadt virágruhás földpupja alatt a zsidó egyetemes színészet Duse Eleonorája nyugszik, nem tudják, hogy nagy, nagy érték, termékeny, magasztos és golygós asszonyélet ment veszendőbe az aradi szanatórium kórágán.

Testvérbátyját megölik a kozákok.

Lares Judit asszony művészete nem is volt színjátszás: sárgafoltos, megkorbácsolt fájának ezredéves szenvedései, korok és nemzedékek, fájdalommal gyűlt össze hajszolt, keserves ös-zsidó lényében és a ghetto, véres pogromok atavisztikus, sőt átélt emlékei emanáltak a művészetéből. Nagy volt a színpadon és sokat szenvedett az élet véráztatta deszkáin. Széles, fehér orosz mezőkön hányódott a sorsa, vad kozákok kancukái csikolták véresre a vállát és egy vilnai pogrom alkalmával saját szemé előtt verték cefatokká testvérbátyját, akinek özvegyét és két áróját a mai napig is ő tartotta fenn. Husz év óta szórja szét lelke-akkumulált fájdalmait a világ nagy színpadairól és hangjával, szavával, nagy, igaz művészetének varázsvesszejével ezek és ezek szeméből fakasztott könnyforrást. Európa és Amerika világvárosainak színpadain aratta azokat a hangos sikereket, amelyek Lares Juditot a zsidó színészet Duse Eleonorájává avatták.

Borzalmas színjáték a halálos ágyon.

Élete, művészete és halála stilusos eszéssé kovacsolódott a tragédiák sorozatában: az életben szenvedett a művészetben élt és halála a művészet utolsó felsikoltása volt. Így halt meg Lares Judit:

Szombaton délelőtt az orvosok tehetetlenül állottak az ágya körül.

— Itt véget ért a tudomány szerepe. Most már csak a csoda segíthet.

És 11 óra tájban bekövetkezett a csoda, de már ez sem segített a haldoklón. Az eddig apatikusan, mozdulatlanul fekvő Lares Judit hirtelen mezelevenedett, felmerte a fejét és gyenge hangon, oroszul az ölközötnőjét szólította:

— Rachel — mondotta — igazítsd el a rubáimat, mert nagy jelenésem lesz... Kenj sárga festéket az arcomra és a szemem alá feketét. Így...

Rachel Kolozsváron volt akkor, de Lares asszony ezt már nem vette észre. Nem várhatott a nagy jelenéssel... És játszani kezdett. Akik a szobában tartózkodtak: orvosok, ápolónők, színészek és újságírók sápadtan meredtek a borzalmas színjáték-

ra, Lares Judit életének és művészetének utolsó, megrázó jelenetére...

Gyengén, szótagolva, könnyesen és csodálatos muzsikával a hangjában vallott a tragika:

— Fiam... egyetlen gyermekem... te szent rabbi, aki nagy vagy a nagyok között... és Jehova trónusánál ülsz... Ne sirasd haldokló anyádat, mert rossz asszony az anyád, a szent rabbinus anyja... céda perszóna voltam (csukló sirással zokog). Itt a halálos ágyon vallom be neked, hogy a te apád nem reb Sólem volt... a te ereidben nem zsidó vér csörgédez... a te anyád rossz asszony és világra hozott téged... Szent rabbi... te... te egy kozák gyermeke vagy... pogrom... erőszak... Bocssás meg haldokló anyádnak és imádkoztatok bűnös lelkemért...

Az utolsó szavakat sikoltozva, az ágyból félig felemelkedve kijött a Lares Judit és a következő pillanatban összeomlott. Szemében a fájdalom könnyeivel, arcán az iszonyat kifejezésével halt meg a nagy zsidó tragika az aradi szanatórium kórágán. A „nagy jelenés“, amely halálba dermedt a művésznő ajkán An Schky a „Dybut“ világhírű szerzője „A nap és éj“ című drámájának végső jelenete. Ebben a drámában aratta legnagyobb sikereit Lares Judit, aki a rabbi anyjának szerepének végjelenetét játszotta el az agónia önkivületében. És a végsőóra a esontkező Ügyelő pontosan ráeresztette a halál függönyét... Finita la tragoedia!

A társulat gyásza.

A vilnai zsidó színtársulat kiemelkedő művészetű tagját veszítette el Lares Juditban. Ez az ensemble már tizenegy esztendeje van együtt és a társulat minden tagja, mint egy családnak a tagjai szinte rajongásig szerették a nagy tragikát. Betegségének ideje alatt az igazgató és néhány kollegája állandóan betegágyánál tartózkodtak, Kolozsvárról az utolsó pillanatban autón hoztak orvosprofesszort a beteghez és halálának hírére lemondták a kolozsvári előadásokat, noha már elővételben elfogyott minden jegy. A társulat tagjai testben-lelékben megtörve érkeztek Aradra Lares Judit ravatalához és nem törődve a több mint félmillió veszteséggel, valami megható és talán csak a zsidó fajnál észlelhető szolidaritással gyászolták kollegájukat, testvérüket, eszményképüket — Lares Juditot.

A temetés.

Arad egész társadalmát megrendülve vette tudomásul a nagy művésznő tragikus halálát. A chevra-kadisa temette el ma délután a hitközség által adományozott díszsírhelyre, százakra menő közönség előtt. Öt óra után autók és kocsik egész sora vonult a zsidó temető felé, amelynek halottas háza előtt folyt le a temetési szertartás. A koszorúkkal és virágokkal borított ravatal körül ott zokogtak a vilnai színészek, ott láttuk a magyar színész- és művészkollegákat és eljött a nagy tragika temetésére a közönség is... sirni.

A halottasháznál Markovits curticij rabbi (Arad mindkét fő-

rabbija jelenleg szabadságon van) mondott imát a koporsó fölött, majd Weisz Sándor főkantor vezetésével a templomi női kórus énekelte halotti dalt. Ezután a gyászbeszéd következett: — Szendrey Mihály színlázgató a magyar színészek nevében bucsuzott el a nagy kollegától,

Első felesége menti a bigámiával vádolt férjét.

Vallomást tett az aradi vizsgálóbíró előtt a Petrozsényban lakó elvált asszony. Szabadlábra helyezik Menyhárt Imrét.

(Saját tudósítónktól.) Igen érdekes, meglepő fordulat állott be ma a bigámia miatt letartóztatásban levő Menyhárt Imre ügyében. Ugyanis ma délelőtt Oreceanu vizsgálóbíró előtt megjelent Menyhárt Petrozsényban élő első felesége, aki elmondta, hogy ő már nem felesége Menyhártnak, elvált asszonynak tudja magát és így teljesen jogosnak tartotta Menyhárt második házasságát.

— Közös beleegyezés folytán már évek óta különváltan élünk, férjem Budapesten, és Petrozsényban, — mondotta a vizsgálóbíró előtt az első Menyhártné. — Férjem egy izben, 1921. elején meglátogatta gyermekeit s akkor azt ajánlotta nekem, menjünk fel a járásbírószóra, egyezséget akar kötni velem. A járásbíró előtt aztán mind a ketten kijelentettük, hogy nem óhajtunk tovább egymással élni. Kiváságunkat írásba foglalták és Menyhárt ekkor kijelentette, hogy most már csak a hivatalos formák vannak háttérben, mi azonban ettől a pillanattól kezdve törvényesen elváltak vagyunk. A bírói egyezség megkötésekor Menyhárt bizonyos összegű tartásdíjat ajánlott fel, amelyet rendszeresen folyósított is magam és a gyermekeink számára. Ez év tavaszán Aradra jött Menyhárt és innen írott levelében bejelenti, hogy ezuttal egy nagyobb összeget küld, mivel rövidesen megesküszik mostani feleségével s emiatt néhány hónapig nem lesz módjában havonként küldeni a tartásdíjat. En ezeket a dolgokat, de különösen második házasságát természetesen tartottam. Éppen ezért nagyon meglepett, amikor arról értesültem, hogy Menyhárt ellen bigámia vétsége miatt vádat emeltek. Én meg vagyok győződve róla, hogy Menyhárt, — mert következetesen így nevezte férjét — teljesen jóhiszeműen esküdött meg második feleségével. Oster Emiliával való viszonyáról azonban mindössze csak annyit tudok, hogy közel egy évig meghitt viszonyt tartott fenn Menyhárttal, aki később ráunt és tulajdonképpen Oster Emilia elől jött Aradra lakni.

Az első Menyhártné vallomása igen megkönnyítette Menyhárt Imre szabadlábra helyezésének ügyét s az asszony vallomása alapján a vizsgálóbíró már elő-

terjesztést tett a törvényszéknek, hogy a felajánlott 25000 lej óvadék ellenében és magyar utlevélnek visszatartása mellett ideiglenesen engedjék szabadon Menyhárt Imrét, akinek a szembesítés alkalmával egészen röviden csak ennyit mondott első felesége:

— Látja, Imrus, kellett-ez magának?

Gárdos Sándor.

Harc a tudóvész ellen

Államsegély a szegénysorsu beteg családoknak. Megrendszabályozzák az iskolai „kosztlókat“.

(Saját tudósítónktól.) Ma átirat érkezett az egészségügyi minisztériumból Arad város főorvosi hivatalához. Az átirat főbb intézkedést ígér, amely a tudóvészrel akar harcban állni. Emlékeztet, hogy a parlament az elmúlt ülésén megszavazta a tudóvész leküzdésére irányuló törvényt, amely most lepett, élt. Mivel a törvény előírja, hogy azokat a szegény családokat, amelyeknek kenyérkeresője tudóbaj miatt a kórházban van s nem tagjai valamely segélyegyesületnek a minisztérium, illetve az állam köteles segélyezni, a minisztérium kérdést intéz a főorvoshoz, állapítsa meg, körülbelül hány ilyen szegénysorsu család van Aradon. Ezt a kérdést különben az egész országba szétküldik s a beérkezett válaszok nyomán állapítják meg, mennyit irányozzanak elő a költségvetésben erre a célra. Dr. Cucu Vazul főorvos már megtette az intézkedéseket: felszólította a kerületi orvosokat, állapítsák meg kerületükben az ilyen szegénysorsu családok számát. Egyszermind ezután kéri az érdekelt családokat, hogy jelentkezzenek az aradi városi főorvos hivatalban. Még egy intézkedés van az új törvényben, amely az aradiakat érdekli s amelyet a városi orvosi hivatal most rövidesen végre is hajt. Hogy a gyermekeket is megóvják a tudóvészektől, a törvény előírja, hogy csak azok a családok kiknek egyik tagja sem tudóbeteg, amelyeknek tagja sem tudóbeteg. A városi főorvosi hivatal ezt az iskolaorvosokkal is közli s a már közelebbi iskolaévben a törvény rendelkezését teljes szigorúsággal hajtják végre Aradon.

H I R E K.

Pusztító orkán.

Belgrádból táviratozzák: A vajdaságban, főképpen Vajsza község környékén szörnyű felhőszakadás volt. Az árterületen 300 ház összeomlott, a majorságok és a tanyák, valamint a betakarított termés valóságosan elsodródtak. — Berlinből táviratozzák: Ma hatalmas orkán és felhőszakadás pusztított. A szélvész Grünau-ban negyven fát tövestől csavart ki, egy asszonyt megölt és egy ház kéményét bedöntötte, mi számos embert megsebesített.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése szerint tulajdonképpen derült, száraz és melegebb idő várható.

— Cáfoliák a bolgár király eljegyzési hírére. Rómából táviratozzák: A félhivatalos Stefani Távirati Iroda erővel cáfolja a Boris bolgár király és az olasz király leányának eljegyzéséről szóló híreket.

— Javul Cantacuzino professzor állapota. Bucurestiből jelentik: Genfi jelentések szerint Cantacuzino professzor állapota javult és nem lesz szükség jobb lábának amputálására.

— Fűszerkereskedések záróraja. A fűszerkereskedők szindikátusának kérésére a munkügyi felügyelőség 1006—926 szám alatt megengedte, hogy a hó 26-tól kezdődőleg az összes fűszer- és élelmiszerkereskedők — mint azelőtt is — déli fél egy órától fél három óráig és este 8 órakor zárjanak.

— A Ferenc-téri polgári iskola szexélykérese. Az iskolatanács határozatából a Ferenc-téri polgári iskola küldöttsége ma megjelent dr. Robu János polgármester előtt. A küldöttség bejelentette, hogy a tanács 1920-ban határozatot hozott, amely szerint az iskolát ellátja fával, világítással és vízzel. Kérték a polgármestert, hogy ebben az évben is adja meg az iskolának ezt a kedvezményt. Hivatkoztak arra, hogy a Ferenc-téri iskolába szegényorsú szülők gyermekei járnak és ezért nem emelik tulmagasra a tandíjakat. Mivel azonban a közben hozott új törvény kimondja, hogy a községeknek csak az elemi iskolákat kell ellátni, a polgáritól megvonták ezt a támogatást, a tandíjból pedig nem képesek fedezni. A polgármester megígérte, hogy a permanens bizottság, illetve a tanács jóakarattal fogja az ügyet tanulmányozni s amennyiben lehetséges, teljesíti az iskola kérését.

— Eljegyzés. Hirsch Johanna (Targu-Mures), Popper Jenő (Arad), jegvesek. (Minden külön értesítés helyett).

— Tolvajással vádolt gyoroki fiatalember. Az aradi államrendőrség ma letartóztatta Theodor Rémusz gyoroki fiatalembert, aki a kávéházakban és az utcán egy arany karcsattot akart eladni feltűnő olcsó áron. Az a gyanú, hogy az ékszer valahonnan lopta Theodor Rémusz. — Miután nem tudott felvilágosítást adni az ékszer eredetéről, átadták a csendőrségnek, ahol megindították ellene az eljárást. Ma délután jelentkezett a rendőrségen egy temesvári urileány és elmondta, hogy a Neptun fürdő egyik kabánjából ellopták karcsattját. Valószínű, hogy a gyoroki fiatalember által kínálgatott karcsatt az urileány tulajdona. Holnap délelőtt Theodor Rémuszt visszahozták a rendőrségre és amennyiben az ékszer a feljelentő tulajdona, úgy az igazolás után visszakapja.

Erdély magyarsága a kisebbségek nemzetközi konferenciáján.

Balogh Artur dr. és Jakabffy Elemér dr. lesznek a képviselők. — Sándor József nyilatkozata.

(Cluj—Kolozsvár, július 26.) Bethlen György gróf szabadságának tartama alatt — mint már jelentettük — Sándor József szenátor vezeti az Országos Magyar Párt ügyet. Sándor József most az aktuális problémákról az alábbi nyilatkozatot adta:

— A Magyar Párt legelső feladata az iskolakérdések megoldása volna, éppen ezért a Magyar Párt közművelődési szakosztályát, mint helyettes elnök és mint szakosztályi elnök, összehívom.

— Repülőgépek karambolja. Bucurestiből jelentik: Buzeuban tegnap két repülőgép gyakorlatozás közben összeütközött és lezuhant. Mindkét gép elpusztult, a pilótáknak azonban csodálatosképpen nem történt bajuk. Ugyancsak Buzeuban egy másik repülőgép is lezuhant, amelyet Alexandrof pilótánövendék vezetett. Alexandrof súlyosan megsebesült.

— Elhalasztott alakuló közgyűlés. Tegnap délelőtt 10 órára tűzte ki az aradi Polgári Temetkezési Vállalat a t. alakuló közgyűlést. A tegnapi közgyűlésen azonban a Monay-ünnepségek miatt a részvényesek nagy része nem jelent meg s így elhatározták, hogy újabb alakuló közgyűlést tüznek ki. Az újabb közgyűlést szeptember 9-én este kilenc órakor tartják meg az iparistület közgyűlési termében.

— Nagy vereséget szenvedtek a franciák a druzoktól. Londonból táviratozzák: A Daily News a francia hivatalos jelentésekkel szemben megállapítja, hogy a druzok a franciák felett nagy győzelmet arattak. Körülzárták Damaszkuszt és elvágták minden összeköttetést a tengerpart felé. A francia csapatok helyzete rendkívül kritikus, mert a Damaszkuszban levő élelmiszerkészletek lefeljebb néhány hétre elegendők. A franciák szerdától szombatig 1400 halottat és 400 foglyot veszítettek.

— Lopás a sporttelepen. Varna István ma feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy tegnap a sporttelepen kilopták zsebéből tárcáját, amelyben hatezer lej készpénz volt. A rendőrség megindította a nyomozást.

— A Bella cirkusz Aradon. Az előnyösen ismert Bella cirkusz ismét eljött, hogy világvárosi műsorával, szenzációs attrakcióival bámolatba ejtse a közönséget. A hatalmas cirkusz 70 artistát foglalkoztat, állatállomány 40 darab kitűnően idomított ló. Megnyitó előadás kedden este 9 órakor.

— Nádosy Imre nagybeteg. Budapestről táviratozzák: A frankhami sításban való részvételért négy évi fegyháza ítélt dr. Nádosy Imre volt országos főkapitány nemrégiben betegét jelemteti és kérte, hogy orvosilag vizsgálják meg. A fogházorvos ma vizsgálta meg Nádosy és súlyosan betegnek találta.

Hollós Vacuum Cleaner

Arad. Str. Barlitu 39. Telefon 513. sz.

— Orvosi hír. Dr. Kupfer nőorvos hazaérkezett. Bul. Carol (Erzsébet-körút) 36. Telefon 512.

Ujdonságok Kermel könyvtárában.

— Lábizzadás ellen Anosmin kap ható a Rozsnyay-gyógytárban Arad.

szerdára, vagy csütörtökre. Ez a bizottság elő fogja készíteni a választási paktum értelmében a Magyar Párt iskolaiügyi kívánságait és azt idejében átnyújtja a kormánynak. A jövő hónapban a Magyar Párt parlamentli csoportja Bucurestiben ülést fog tartani. Az elnöki tanácsot a múlt hétre is összehívtük, azonban a tagok nem jelentek meg határozatképes számban, távollétiüket kimentették és ebben a hónapban nem is lehet az ülést megtartani.

— A Magyar Párt bucurestli-

Izgalmas életmentés.

Harmas halálközletem a Marosban.

(Saját tudósítónktól.) Izgalmas jelenet játszódott le ma délután fél egy órakor az aradi Neptunfürdő előtt a Marosban. Szabó Antal a Marosparti Nyári Mozi alkalmazottja egy csónakban ült, és amely a parttól mintegy tizenöt méternyire volt egy kötéllel megerősítve és halászott. Egy regatiacsónak közeledett, amelyben Domokos Dénes és Csiky Jenő banktisztviselők ültek. A regatiacsónak beleakadt a halászcsonakhoz erősített horgászdrótbá és felfordult. Felborult azonban a halászcsonak is, amelyben Szabó Antal ült. A három ember közül csak Domokos Dénes tudott uszni, s nyomban a két fuldokló ember segítségére sietett. Csiky Jenő és Szabó Antal kétségbeesetten kapaszkodtak Domokos Dénes karjába és lábába, aki alig bírta magát a két emberrel a víz színén fenntartani. Már-már elmerültek mind a hárman, amikor Striffler Ferenc tornatanár egy csónakba ugrott és a fuldoklók segítségére sietett. Az izgalmas jelenetet számosan nézték végig a marosparton és a megkönnyebbülés sóhaja szállt fel az emberek ajkáról, amikor Striffler Ferencnek sikerült a három fuldoklót kimenteni.

M O Z I.

xx „Nyomorultak“ II. rész ma, kedden először az aradi Apollóban. Victor Hugo nagy koncepciójú társadalmi regényének minden sora élő tükörként lebeg a néző szeme előtt. Ma kezdődik meg a csodás film második részének vetítése, amely a felcsigázott érdeklődést a lempompásabb cselekmény vezetése mellett viszi el a megoldáshoz. A kitűnő film csütörtökig marad az aradi Apolló műsorán. Az előadások 5, 7 és egyneked 10 órakor kezdődnek.

xx „A negyven éves asszony“ az aradi Uránia keddi bemutatója. Az élete delén levő asszony életmegnyilvánulásainak kedves leíróját ez a film, amely különösképpen megfogja a publikumot izgalmas mesészövevényél fogva. A gyönyörű kiállításal párosult precíz megrendezés az abszolút elsőrangú filmmárkák közé emeli „A negyven éves asszony“-t. A darab főszereplői Pauline Friedrich és Laura la Plante nagyon szépen kidolgozott, élethű női karaktereket visznek a közönség elé. Az előadások 6, fél 8 és egyneked 10 órakor kezdődnek.

xx Jón! Patt és Patkóhoz leg-

irodája most áll szervezés alatt. Willer József megbízást kapott, hogy gondoskodik megfelelő helyiségről. Ebben az ügyben most folytatja a tárgyalásokat, melyek valószínűleg eredménnyel is fognak járni és a helyiséget rövidesen ki fogjuk bérelni.

— Az augusztusi kisebbségi konferenciára a Magyar Párt Balogh Artur dr. szenátort delegálta, valószínűleg azonban, hogy mint a kisebbségi ügyek alapos ismerője, Jakabffy Elemér dr. is ki fog menni Genfibe.

— Újabb filmje. Malek legújabb filmje. Lord Mary Pickforddal.

xx „A zendai fogoly“ reprise az aradi Marosparti mozzóban. Két napig, kedden és szerdán vetíti a Marosparti mozzó a nemrég bemutatott és óriási sikert aratott „Zendai fogoly“ című 10 felvonásos gyönyörű filmet. A főszerepet Rannon Navarro és Alice Terry játsszák. Senki sem mulassza el ezt a páratlan művészi filmet megnézni. Az előadás kezdete egyneked 10 órakor.

Megdrágult a cégbejegyzés.

Felemelték a cégbejegyzési díjakat.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi céghivatalhoz ma egy rendelet érkezett le a kereskedelmi és iparügyi minisztertől, amely szerint a cégbejegyzésekről szóló és a „Correspondenta Economica“-ban megjelenő közlemények tarifáját felemelték. A rendelet megemlíti, hogy a jövőben minden cégbejegyzési kérvény, vagy a cégben történt változás bejelentéséhez csatolni kell az előzőleg már az adóhivatalnál befizetett és a Correspondenta Economicában meghirdetlni kívánt közlemény díjáról szóló nyugtát. A közlemények díjazása a következő: Egyéni cégek bejegyzése 100 lej. Közkereseti és betéti társaságok, valamint a szövetkezetek cégbejegyzése 200 lej. Részvénytársaságok cégbejegyzése 500 lej. A már bejegyzett cégeknél történt változások, nevezetesen az igazgatóság változásának, a cégjegyzőváltozásnak, a felszámolásnak, az alapszabályok módosításának bejelentése esetén a közleményért esetenként 100 lej fizetendő. Cégmegszüntetésről, vagy cégöröklésről szóló közlemény díja ugyan csak 100 lej.

Az aradi Urániában

ma, keddtől

40 ÉVES ASSZONY

Egy öregedő szép asszony története.

Főszereplőben:

PAULINE FREDERIC.

Az előadások 6, 7, 8 és 10 órakor kezdődnek.

Kifosztottak

egy gyoroki földbirtokost
Százhatvanezer lejtökzatos el-
tűnése.

(Saját tudósítónktól.) Bisztriczky Károly gyoroki szőlőbirtokos ma délután megjelent az aradi csendőrségen és bejelentette, hogy gyoroki lakásából százhatvanezer lejt készpénzt elloptak. A szőlőbirtokos tegnap családjával Lippafüredre utazott és lakását 3 cselédjére bízta. A lakásban az egyik szekrény mellett egy nagyobb vasláda van és ebben tartotta Bisztriczky Károly készpénzét és értéktárgyait.

A fürdőről tegnap este érkezett vissza és lefekvés előtt szokászerűen betekintett az értékeket tartó ládába. Az első pillanathban észrevette, hogy az átszallagozott papírpénz-csomók hiányzanak. — Azonnal kérdőre vonta cselédjeit, akik azonban azt állították, hogy a ládához nem nyultak és a lakásban rajtuk kívül senki sem tartózkodott. A feljelentés alapján az aradi csendőrség telefonon intézkedett, hogy a két cselédet tartóztassák le, mert alapos a gyanu, hogy a lopást ők követték el. A láda ugyanis állandóan zárva volt és a kulcsot egyik szekrényben tartották.

A szőlőbirtokos házának bezárása alkalmával a kulcsot a rendes helyen találta meg. A további abban a biztos tudatban, hogy nem zárhatják meg, kivette a szekrényből a kulcsot és kinyitotta vele az értékeket tartó ládát, azután ismét becsukta és a kulcsot visszatette a szekrénybe. A feljelentő szerint csak a cselédek tudhatták, hogy a láda kulcsát hol tartja. A letartóztatott cselédek, a gyoroki csendőrség jelentése szerint, egyelőre tagadják, hogy a lopást ők követték el. A nyomozás folyik.

Művészet.

* Budapesti színházak műsora. Budapestről jelentik: Budai szinkör: Egész héten Muzsikusz Ferkó, vasárnap d. u.: Bajadér, Budapesti színház: Egész héten: Az alvó férj.

* Az öreg színészek színházi estje. Az aradi nyugdíjas színészek 2-300 lejes havi segélyen tengődnek. Az elmúlt évben Arad közönségének imponáns részvétele mellett előadást rendeztek, amely igen szép anyagi eredménnyel végződött és 19 öreg színésznek tette lehetővé egy jó ideig a megélhetést. Az öreg színészek estjét az idén augusztus első felében, a tavalyihoz hasonló keretek közt megismétlik, s a közönség bizonyára a legmelegebb partfogásba veszi Thália veteránjainak vállalkozását. A nyugdíjas színészek estje művészi keretek közt fog lefolyni, amelynek részletes műsorát legközelebb hozzuk.

* Az Ady-társaság homlása. A Bánsági írók (Pozány László, Asztalos Sándor, Reiter Róbert, Ormos Iván) annak közlésére kérnek fel bennünket, hogy ők az erdélyi írók elhatározását megelőzően már július 19-én bejelentették kilépésüket az Ady-társaságból.

Merénylet a paulisi katolikus templom ellen.

Rejtélyes lövöldözés az éjszakában. — Belőttek az egyházgondnok ablakán.

(Saját tudósítónktól.) Felháborító eset tartja izgalomban Arad-Hegyalja egyik legvirágzóbb községének, Paulisnak lakosságát. Nemrégiben renoválták a község római katolikus templomát és a lakosság áldozatkészségéből egy új, aranyozott gömböt szereztek fel a torony tetejére. Szombaton délután még megtört a napsugár a büszkén csillogó aranydíszítésen és vasárnap reggelre, amikor a római katolikus hívek elindultak az istentiszteletre, a szép díszítésnek csak a roncsait találták. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka, sötétben bujkáló, titokzatos, barbár emberek összelövöldöztek a szép arany gömböt és mire a bátrabbak előkerültek, hogy megbüntessék a lelketlen dunajkódókat, azok eltűntek az éjszaka leple alatt.

Az történet ugyanis, hogy vasárnapra virradó éjszaka hatalmas lövöldözés ejtette rémületbe a község lakosságát. Egymásután dörrentek el a fegyverek és a heti munka után fáradtan pihenő emberek ijedten nyitották ki az ablakokat és a rémülettől mereven bámultak ki az éjszakába, ahonnan hangos kurjantások röptek szerte szét és percenként eldörrent egy-egy lövés. Amikor a bátrabb férfiak kaszával, fesszékekkel felfegyverkezve a hangok irányába siettek, már csak a sötétbe menekülő titokzatos alakokat láttak eltűnni az uccák torkolatánál.

Vasárnap reggelre látták csak a község lakosai, hogy milyen kegyetlen pusztítást végeztek az éjszaka a lövöldözők. Azonnal a csendőrségre siettek és jelentést tettek az éjszaka történt eseményekről. A paulisi katolikus egyházgondnok mentta tollba a feljelentést a csendőrségen, amiért neki is bünhődnie kellett.

A feljelentést követő éjszakán ismét lövöldözés hangjai riasztották meg a békés polgárokat. A lövöldözők, valószínűleg, hogy bosszút álljanak az egyházgondnokon a feljelentés miatt, belövöldöztek lakásának ablakán. Szerencsére nem lett emberáldozata a barbárok lelketlen tetteinek, azonban az eddigi események is érthető rémületet keltenek a lakosság körében, mert attól félnek, hogy az éjszakai titokzatos lövöl-

dözök nem elégednek meg eddigi kegyetlen cselekedeteikkel. Most már a radnai társ' csendőrségnél

is feljelentést tettek s most kettőzött erővel indult meg a nyomozás a tettesek kézrekerítésére.

Új adókkal menti Poincaré Franciaországot.

(Páris, július 26.) A Poincaré kormány nagy áldozatok vállalkozását fogja kérni az országtól. — Négy-öt milliárd pótdótot fog kivetni és tervbe vette az örökösödési adó nagyarányú felemelését. A kormány az újabb bankjegykibocsátás ellen foglalt állást és elsőrendű kötelességének tartja a frank stabilizációját. A szövetségesekkel szemben fennálló adósságok ügyében a kormány magáévá tette Caillaux legutóbbi angol-francia egyezményét, a wasingtoni megállapodást azonban módosítani kívánja. Sarraut a tegnapi minisztertanács után kijelentette, hogy a kormány tag-

jai között teljes megegyezés jött létre a szanálás elvére, vonatkozólag és reméli, hogy a benyújtandó törvényjavaslatokat a parlament még augusztus előtt megszavazza. A szociálista párt parlament frakciójának tegnapi ülésén elfogadták Renaudel határozati javaslatát, amely szerint a párt a pénzügyi szanálás érdekében szigorúan semleges álláspont-ra helyezkedik az új kormánnyal szemben, de állást foglal minden olyan programmal szemben, mely a munkásság érdekeit veszélyezteti. Az új kormánynak különben csak a szociálisták és a kommunisták fogják az ellenzékét képezni.

Közönséges Aradon.

A Bur-asztaltársaság mulatsága.

Az aradi munkaképteleneket segélyező Bur-asztaltársaság vasárnap délután és este kintőnön sikerült mulatságot rendezett a Consistorium és Bratianu-uccák sarkán levő Németh Ignác-vendéglőben. Már délután nagy tömegek lepték el a kerthelyiséget és az éttermet s a legjobb hangulatban szórakoztak az esti órákig, a mikor megkezdődött a tánc. Délután volt tombola, serpentin és konfetti csata s nagy kelendőségnek örvendtek a virágsátor árul. Este kilenc órakor kezdődött a tánc, amely Markó Lajos rendező vezetésével reggel öt óráig tartott. A táncmulatság során szépségverseny is volt, amelynek első díját Halász Aranka nyerte és egy gyönyörűen feidiszített kosarat kapott. A jól sikerült mulatság tekintélyes összeget hozott a jótékony célra s ez az öszvizsgalmi bizottság érdeme, mely Jasek elnökkel az élén erősen tevékenykedett a siker érdekében.

A mulatságon a következő hölgyek vettek részt: Kereszturi Jánosné, Szelbert Péterné, Kürty Gézáné, Dehelán Mihályné, Soki Árpádné, Eppel Józsefné, Schmidt Józsefné, Popovici Jánosné, Szirbik Sándorné, Marzsó Jánosné, Apró Istvánné, Jancsin Miklósné, Karagyena Györgyné, Kincses Józsefné, Tur Józsefné, Jasek Lajosné, Szász Adorjáné, Fe-

rencz Áronné, Weinlicht Jánosné, Pesti Sándorné, Valentini Ferencné, Dekasztella Józsefné, Pocsik Jánosné, Majer Demeterné, Marian Péterné, Papp Milánné, özv. Weinberger Mórné, Mócz Péterné, Majthényi Gyuláné, Waldmann Józsefné, Schwarz Ignácné, Szivolics Jánosné, Müller Józsefné, Szabó Györgyné, özv. Bálint Andrásné, Árnsteh Zaharásné, Bauer Béláné, Papp Miklósné, Frankó Mátyásné, Jungmann Jánosné, Szirbik Jánosné, Fekete Andrásné, Grubner Jakabné, Majthényi Irénke, Dehelán Rózsika, Soki Mariska, Marzsó Vilma, Roth Irma, Papp Lilike, Multas Lili, Jancsin, nővérek, Seemann Lilika (Budapest), Dávid Zsuzsika, Mihályi Stefanka, Kremmer Mariska, Szelbert Ilus, Grünwald József, Frankó Etus, Pocsik Pirlke, Majer Mancika, rek, Seemann Lilike (Budapest), Mócz nővérek, Sokács Mariska, Csiznás Rózsika, Wolff Piri, Detari Sári, Schwarz Pirlke, Halász Teri, Halász Aranka, Gábor Teri, Szabó Margit, Szabó Annuska, Szanyi nővérek, Roth Bözsi, Macsa Mancika, Wagner Lilike, Weinberger Bócska és még sokan mások.

Felmentették

a hamisítással vádolt ügyvédet

(Cluj, július 26.) A kolozsvári törvényszék Suciú-tanácsa ma dében hirdette ki az ítéletet a dr. Cseke Ernő ügyvéd és Léb Miksa kereskedő közokirathamisítási perében, a mely másfél év óta folyik. A vádirat szerint dr. Cseke és Léb hamis szerződéssel maguknak akarták megkaparítani Duha Ferenc Horvód-uccai házát. A bíróság dr. Cseket és Lébet felmentette az okirathamisítás vádjától. A törvényszéki szakértők megállapították ugyan, hogy az adásvételi szerződésen szereplő aláírások hamisak, viszont azt nem lehetett megállapítani, hogy a hamisítást ki követte el. Miután azonban Léb Miksa tudta, hogy a szerződés hamis és mégis felhasználta, a bíróság öt két évi börtönrre ítélte.

Az aradi Apolloban
Nyomorultak

VICTOR HUGO híres regénye
II. rész bemutatója ma, keddtől.

Az előadások 5, 7 és 10 órákor kezdődnek.

Jön! MALEK legújabb filmje Jön!

KÖZGAZDASÁG.

Országos akció az új szeszadótörvény ellen.

(Oradea-Mare, július 26.) Vasárnap délután a Kereskedelmi Csarnokban országos értekezletet tartott az erdélyi és bánági rum- és likörgyárosok, szesztermelők és bornyagykereskedők szindikátusa. Az értekezleten, amelyen 45 tag jelent meg Kun Richard elnökölt. Megnyitójában az értekezlet összehívásának és a szindikátus munkájának fontosságát hangsúlyozta. Ezután Endre Károly főtitkár előterjesztette azt a memorandumot, amelyet Garof-

lid földművelésügyi miniszterhez intéznek a szeszadótörvény sérelmes rendelkezései ellen. A memorandum kiterjed a szeszadó-hitelekre, az egyszázalékos forgalmi adóra, a régi és az új adó közötti differencia fizetésére, az adó téves értelmezésére és a hitelezés elősegítésére. Az értekezlet hosszabb vita után elfogadta a memorandumot. Végül az eladási árak megállapításáról, a pótdadók fizetési halasztásáról vonatkozó felterjesztésről és a hitelezés kérdéséről tárgyalt az értekezlet.

Zürichben 2.35, Párisban 17.85 a lej.

Helyi valutaárak. (Július 26.) Pénz: Márka 51, dollár 220, angol font 1050, francia frank 5.50, líra 7.30, cseh korona 6.40, magyar korona 325, dinár 3.60, schilling 31, svájci frank 41.50. Ár: Márka 52, dollár 222, angol font 1070, francia frank 5.70, líra 7.50, cseh korona 6.60, magyar korona 320, dinár 3.80, schilling 31.50, svájci frank 42.50. **Külföldiek:** Berlin 53.45, Amsterdam 90.30, Newyork 223.50, London 1091, Páris 5.90, Milánó 7.56, Prága 6.64, Budapest 318, Zágráb 3.97, Bécs 31.70, Zürich 43.40.

Zürichi tőzsdenyitás. (Július 26.) Berlin 122.95, Amsterdam 207.60, Newyork 516.50, London 2512.25, Páris 12.75, Milánó 17.10, Prága 15.29.50, Budapest 72.30, Belgrád 9.13, **Bucaresti** 2.35, Varsó 57.50, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdézárás. (Július 26.) Berlin 123, Amsterdam 207.61, Newyork 516.50, London 2512.25, Páris 13.32, Milánó 17.15, Prága 15.29.50, Budapest 72.30, Belgrád 9.13, **Bucaresti** 2.35, Varsó 57.50, Bécs 73.10.

Bucaresti-i tőzsdézárás. (Július 26.) **Valuták:** Napoleon 880, márka 53, leva 1.62, török líra 1.15, angol font 1085, francia frank 6.20, svájci frank 43, líra 7.40, drachma 2.60, dinár 3.85, dollár 222.50, lengyel zloty 18, schilling 31.50, magyar korona 31.50, cseh korona 6.70. **Külföldiek:** Páris 5.60, Berlin 53.20, London 1085, Newyork 222.75, Milánó 7.30, Zürich 43, Bécs 31.50, Prága 6.60, Budapest 31.40.

Összefoglaló hírek. Az aradi törvényszék céghivatala közli: A „Resinol” vegyipari rt. ma nyújtotta be múlt évi mérlegét. A vállalat alapítókéje 4 millió, az elmúlt évi tiszta nyereség 48.489 lej. — A kereskedelmi és iparügyi miniszterium mezenredte az aradi „Astra” gép- és vasgongyárnak, hogy alapítókéjét 75 millióról 125 millió lejre emelhesse fel. — Az aradi „Phönix” Nic. Bittó nyomda és könyvkereskedés vállalatból Schmalter János társ kivált.

= Iparpártolási kedvezmény. A minisztertanács egyik legutóbbi ülésén hozott határozat szerint 2092—1926. számú jegyzőkönyvvel Bienestock József anasi (Aradmegye) műmalmának megadta az összes, az iparpártolási törvényben biztosított kedvezményeket.

= Országos szállészeti kongresszus. Bucarestből jelentik: Szeptemberben tartják meg Focsaniban az országos szállészeti kongresszust, amelyen előreláthatólag huszezer szőlőművelő vesz részt.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESÍTÉS

A nagyérdemű közönség szives tudomására adom, hogy a St. Maria (Széchenyi-utca) 2 sz. házban teljesen modernül, higiénikus követelményeknek megfelelő elsőrendű amerikai berendezésű **uril fodrász-üzletet nyitottam.** Minden törekvésem az leendő, hogy nagybecsű pártfogóim megaláztatását kiérdemljem. Szives pártfogást kér: Aurel Bodrogean

Fogászat! „Wipla”

a fogászatban Platinázott fogak („Wipla” anyag) újdonság 200—250 lej. Arany koronák — fogak garantált arany darabja 850—400 lej. Fém koronák — fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) Fehérfogak kautschukra darabja 50 lej. Foghuzás (injektívós érzéketlenítés) 40 lej. — Vidékieknek megrendelések 24 órán belül eszközöltetnek. 6376

Frida D'MOUDJALLED

vizsgázott fogásznő

Arad, Bul. Reg. Ferd. 14. (József főherceg-ut.)

Butorüzlet megszüntetése miatt

ebédlő, háló, nappali, egyes fa- és vasbutorok, Édenpamlagók és kárpított áruk jutányos árban részlettízésre is beszerezhetők!

GAVAI KAROLY-nál

Arad, Str. G. Lazar 5. (Uránia-mozi mellett.)

Magánházat

bérbe keresek. Belváros, esetleg külváros részén is lehet, közvetítőjét díjazom. Ajánlatokat „Magánház” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek

Berán Béla

férfi fehérnemű vállalata Arad, Str. Greceanu (Perényi-utca No. 5.)

Ajánlom legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig minden

férfi fehérneműt.

Elsőrendű munka.

GYARI ÁRAK!

Belvárosi

magánház, négy héten belül átvehető 2 szoba, elő, fürdőszobás lakással, parkírozott udvarral, 600.000 lejért eladó, 360.000 lejjel átvehető, többi bankteher.

Bővebbet:

Uranel Iroda Arad, főpostával szemben.

FIGYELEM!

Tisztán készelt felvágottak, elsőrendű borja, marha és sertésus legpontosabb kiszolgálás mellett kapható:

GEORGHE ROTCU

hentesüzletében Arad, Bul. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) 46.

FIGYELEM A CÉGRE!

Kétszobás magánház,

új épület, a városi kertészet közelében, kerttel, gazdasági udvarral 180.000 lejért ELADÓ, 120.000 lejjel átvehető. 15247

Megbízott:

Györfly, Mures'-irodája Arad, Str. Unirei

Sürgösen keresek

megbízóim részére 1 és 2 szobás

lakásokat.

GEIER FERENC Ingatlanforgalmi Iroda ARAD, Piața Avram Iancu No. 21.

Lusztbader Adolf

Ingatlanforgalmi Irodája

Arad, Strada J. Desseanu No. 3.

Elfogad adás-vételi közvetítéseket helybeli magán- és bérházakra, hegyaljai szállókra és földbirtokokra. Allandó előjegyzésben kisebb és nagyobb bér- és magánházak, hegyaljai kisebb és nagyobb szállók kolnával, mindenféle felszereléssel, valamint kisebb-nagyobb földbirtokok

Nr. 16.442—1926.

PUBLICATIUNE,

Se aduce la cunoștință generală că pentru darea în întreprindere a tăierii și despicării lemnelor de foc ce se vor procura pe sezonul anului 1926—1927. în ziua de 31. August oarele 10 a. m. se va ținea licitație publică cu oferte închise în biroul Serviciului economic și în conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea asupra contabilității publice.

Cajetul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic în oarele de serviciu. 4574

Arad la 22 Iulie 1926.

Serviciul economic Reinhart.

„Szováta”-fürdőn:

„Panzio-Egyvetörtés”

Folyó évi június hó 1-ától szeptemberig nyitva. Szép pormentes fekvés, nem messze a Modvetótól. Egészséges és jól berendezett szobák, étterem, kitűnő konyha. Pension árak 300 lej naponta. Erdőkölöd- Wolff Oszkár by Er-ni lehet: **Wolff Oszkár** nagyúri **SOVATA, Egyvetörtés Váda.** 2374

Selyem- és gyapjuszövésben

tökéletesen járatos és a RASCHEL gép kezeléséhez értő

szövmester

azonnali alkalmazást nyer.

Ajánlatok az igény megjelölésével.

Fabrica de Tricotaje

Ilie I. Stroescu, PLOESTI küldendő.

Csépléshez

állandó nagy raktár

emelőekben

mindentéle horákes-séggel, 1000—30.000 kg.-ig

fában és vasban. — Gyártmány:

Gebr. Dickertmann, Bielefeld

Ing. Jakobi & Co.

Műszaki iroda TIMISOARA,

Verpflegsmagazin.

Sürgöim. Jakobing. Tel.: 19-89, 20-32.

Szám 838—1926.

ARLEJTESI HIRDETMÉNY.

Kreuzstatten (Cherestes) község, aradi járás, előjárósága f. é. aug. 23-án, d. u. 3 óraker nyilvános árlejtésen kiadja a községkázán eszközö-lendő javítási munkálatokat. A megyei technikai hivatal által jóváhagyott terv és költségvetés szerint ezen munkálatokra 500.000 lej lett előirányozva.

A terv és költségvetés a segenthau (német) körjegyzői irodában megtekinthető. Az árlejtésen csak zárt és lepecsételt ajánlatok vétetnek tekintetbe.

Az ajánlatok az árlejtés megkezdése előtt terjesztendők be és csak akkor vétetnek tekintetbe, ha az ajánlattevő kijelenti, hogy a feltételeket elfogadja.

Az ajánlott összeg 10 %-a óvadék címén készpénzben vagy állami-garantált értékpapirokban a községi pénztárba letétbe helyezendő.

Az árlejtés az állami számviteli törvény 70—82. cikke értelmében lesz lefolytatva.

Kreuzstatten, 1926. július 23.

4549

Előjáróság.

Építetők figyelmébe!

TRITTHALER FERENC & COMP. tervezési és vállalati irodája ARAD, Str. Cosbuc 15.

A legegyszerűbb és legmodernebb igényeket is kielé-gítő legolcsóbb és leggazdaságosabb rendszeren alapuló

építkezéseket és átalakításokat vállal:

Merénylő feleség.

Sósavval leöntötte elvált férjét.
 (Oradea-Mare, június 26. Szombaton éjjel után Kelemen Kálmán a Czillér-féle cég igaznöke, Szent János-utcai lakására tartott, amikor elvált felesége két nő társaságában megtámadta és sósavval leöntötte. Kelemen, akit arcan és két szemén ért a folyadék, súlyos égési sebekkel a kórházba szállították. Az orvosok véleménye szerint valószínűleg mindkét szemére megvakul. A merénylő nő vasárnap délelőtt letartóztatott és átkísérték az ügyészre. Köhallgatása alkalmával elmondotta, hogy a merényletet bosszúból követte, el volt férje ellen, aki nemrég ablakait betörte.

Tűzoltók ünnepe.

Zászlószentelés és gyakorlat Szentannán.

(Saját tudósítónktól.) A Santanal (ujszentannai) önkéntes tűzoltók egyesületük tizenöt éves fennállás évfordulóján a hó 25-én nagyszabású zászlószentelési ünnepséget rendeztek, melyen nemcsak a község lakosai, hanem a vármegye tűzoltótestületei is nagy számban vettek részt. Az ünnepségen megjelentek: Boneu Vazul vármegyei prefektus, Onca Aurel, Pop-Zászló Sándor primátorok, dr. Müller Vendel ügyvéd, Beller Hans országgyűlési képviselő, mint a „Német párt” vezetője, Ardelean Alexa, Popescu Sándor, Popa György főjegyzők, valamint a község és a környék sok előkelősége. Az ünnepség délelőtt kilenc órakor kezdődött, amikor a község hatalmas főterén Karl József szentiszéki tanácsos, román kat. plébános főnyes papi segédlettel tábori misét szolgáltatott, melynek végzetével német és magyar nyelven lelkesítő beszédet intézett a tűzoltókhoz, s az új zászlót felszentelte.

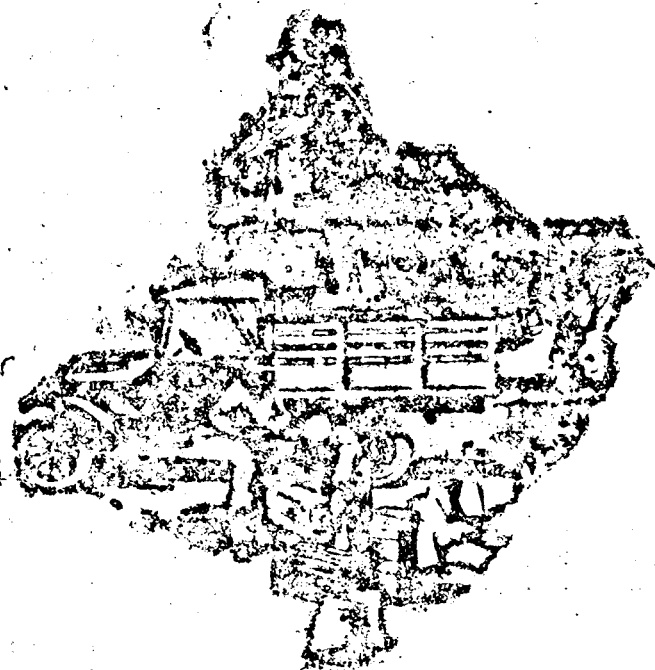
Ezután Pless Mihály polgári fiúiskolai igazgató, tb. parancsnok szép beszéddel üdvözölte Boneu Vazul prefektust, ki meghatva köszönte meg az üdvözlést, majd a tűzoltóktól kivette az esküt. Ennek megtörténtével kezdetét vette a szegbeverési aktus, mely a déli órákig tartott, mintegy 400 szeg került elhelyezésre. Déli egy órakor a Zimmermann-féle vendéglőben kétszáz terítékes bankett volt, melyen az első felköszöntőt Karl József plébános tartotta a királyra. Laza Romulus dr. szíriai (világosi) ügyvéd és parancsnok a szentannai ünnepelő bajtársakat meleg szavakkal üdvözölte, míg Zarány Jenő aradi önk. parancsnok, szövetségi főtitkár a vármegyei tűzoltó szövetség nevében köszöntötte az egybegyűlt tűzoltókat, s örömenek indult kifejezését, hogy a megye 22 tűzoltótestületéből 13 egyesület képviseltette magát, majd megemlítette azt a jóindulatot, melyel a vármegye vezetősége vi-

seltetik a tűzoltó intézmény iránt. További eredményes munkára és összetartásra buzdította a tűzoltókat. Ardelean Alexa községi főjegyző a vendégeket üdvözölte, míg Laza Romulus dr. a zászlóanyát: Wiesenmayer Károlynét köszöntötte. Bankett után a szentannai és ucsui (borosjenői) tűzoltók egy kombinált támadási gyakorlatot mutattak be, mely köllemesen lépte meg az érdeklődőket. Majd kezdetét vette a népi ünnepély, melyen általános fejtáncot tartott egy 10 éves csodagyerek, a szentannai születési Schwarz Jancsi, ki kotta nélkül több operaszíndarabot játszott zop-

gorán. Hasonnevi apja, ki a budapesti opera zenekarának tagja, egy acél fűrészkémezen vonóval több dalot játszott. A különös hangszer nagy tetszést aratott. Este táncmulatság volt, mely a reggeli órákig tartott. Az ünnepség rendezéséért a tűzoltókön kívül nagy elismerés illeti Zimmermann Róbert és Óváry Ferenc parancsnokokat, kik napokon át tevékenykedtek a siker érdekében.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judejului.

A mindentru használható könnyű teherkocsi!

A tapasztalat azt mutatja, hogy a szokásos kereskedelmi szállítmányok 80 százaléka csak kilogrammnál kevesebbet nyom.

Ezért választotta Ford az egytonnás teherautótypust, amely a legalkalmasabb volt programjának megvalósítására, arra tudatván, hogy a teherautót egytönnes szállítás, a legkisebb tegeye.

Az egytonnás könnyű Ford-teherkocsi 3300 kilogrammra méretezett. A kocsi alkatrészei automatikusan pontosan készültek s így azok mindegyikét könnyen ki lehet cserélni. Rugalmas, tartós, azok a tulajdonságai melyeknek a könnyű Ford-teherkocsi óriási elterjedtségét köszöni.

Iparosok, kereskedők, akik fejlesztési akaratok üzemeiket és lecsökkenteni költségeiket, használják olyan modern szállítási eszközt, amely a könnyű teher szállításának problémáját teljesen megoldotta.

Öt különböző eredetű, minden szükségletnek megfelelő Ford-karoszeria azonnal szállítható.

Ford Motor Company

Látogassa meg azonnal környékbeli képviselőink egyikét

Ritka alkalmi házéladás!

Belvárosban 4 szoba, fürdőszobás villaszerű magánház, piaca, mosókonyha, parkírozott udvar (50.000 lejért sürgősen eladó. Megbízott: Geler Ferenc ingatlanforgalmi irodája Arad, Piața Avram Iancu 21. (Színházzal szemben.) 16756

Tőkebefektetőkre alkalmas házéladás.

Központban földszintes bértűz elfoglalható 3 szoba, fürdőszobás lakással 1.250.000 lejért eladó. — 12 lakásos bértűz, jelenleg 35.000 lej évi jövedelemmel 750.000 lejért eladó. — Marospart mellett 4 szoba, fürdőszobás magánház, parkírozott udvar, 1 hold földműveléssel, gyárnak alkalmas 22x4 méterű, 12 lóra istálló 1.700.000 lejért eladó. Megbízott: Geler Ferenc ingatlanforgalmi irodája Arad, Piața Avram Iancu No. 21. (Színházzal szemben.) 16756

Csakis rövid ideig! CIRKUSZ BELLA ma, kedden este 9 órakor nagy megnyitó díszelőadás

A legjobb román, magyar és német Augustok és bohócok. Minden vásár- és ünnepnap, csütörtökön és szombaton d. u. 4 órakor külön előadás. Világvárosi műsor! Szenzációs attrakciók! 70 artista, 40 ló!

Mélyen leszállított árak nyári ruhák és blousokban míg a készlet tart

BERBERI és GUMMI kabátok vagy választékban. **Kérem a címre figyelni!**

Juliu PLESZ Gyula

Váltak megrendelések pontosan eszközöltetése Saját angol és francia mérték osztály.

cégnél Arad, központi női felöltő és ruhaáruháza Str. Col. Piriel 5. (Vörösmarty-utca), asztalás hátsó bejáratával szemben.

Képkerekezéseket legutányosabb árért, képek, tükrök, órák, szövetek, vásznak, csillárok, sezlonok legelőnyösebb árért részletfizetésre is „ARTA”-nál Arad, Calea Banatului (Asztalos S. u.) 5-

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat csak az aznap beküldött... Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151.

Levelezés.

PÜGGETLEN urilasszonyok levél ment a kívánt helyre, sürgős választ Mercur. 4568

SZÉP, intelligens árva urileány ismeret-szerülányában középkori uriember segítő barátságát keresi. Leveleket az Aradi Közlöny kiadójába kérek jelezve „Hüségesség” jellegre. 4587

Házasság.

FÉRJHEZADNÁM csinos fiatalasszony huzomat izraelita, negyven év körüli fiatal vagy özvegyemberhez hozomány-nyal. Lehet jobb iparos is. Leveleket „Saját ház” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 4579

Alkalmazás.

MINDENES felvéteitk idősebb házaspárhoz Temesvárra azonnal vagy elsejére Arad, Str. Iosif Vulcan (Kazinczy-utca) 6., jobbra. 10365

SUCHE Kinderpflegerin oder Freulein zu 8 Monaten kinde Eiser, Arad, Strada Bratianu 2. 4575

FŐZŐNŐ, szobaleány kerestetik elsejére. Cím az Aradi Közlöny kiadói-vatalában. 4576

BANITAI téglagyár keres téglagyári munkásokat. Banita (Hunyadmegye). 4460

KIFUTÓ LEÁNY azonnal felvéteitk Arad, Str. Consistoriului 12. I. em. feljárt hátul az udvarban. 600

Lakás.

HÁZASPÁR 1 vagy 2 butorozott szobát üres konyhával belvárosba keres. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4588

EGY szép szoba, konyha, étéskamra butorral együtt 18.000 lejért átadó. Arad, Str. Dr. Rațiu 74. 4585

EGY butorozott szoba kiadó. Arad, Str. Consistoriului 13. 4577

Vétel és eladás.

FELTUNÓ olcsón eladó alig használt modera, világos macarjavor háló. Arad, Str. Mărășești 71. (Koseuth-u.) 4578

14 ÉVES FIUNAK télikabát, rövid finadrágok, függönyök, plüsch asztalterítők, scheslonterítő, diszjagygaruturák, festmények, perzsa- és gyári szőnyegek, falli szőnyeg, amerikai rollós írt-szekrények, különböző szobaberendezések, könyvszekrények, bőrfotelek, intarziás szalon antik butordarabok, utazókossár, villanylámpák, gyermekkosci, tükrök, dísz tárgyak, zongora, rézművészi. eladók. Salgó, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. e. jobb. 1000

MOTOROK: gyárilag javított, kifogástalan karban, azonnal szállíthatók 80 HP. Benz gyártmányú szívógázmotor, 55 HP. Koch gyártmányú szívógázmotor, 50 HP. Langen és Wolf gyártmányú szívógázmotor, 30 HP. Skoda gyártmányú szívógázmotor, 30 HP. Corona gyártmányú kétütemű nyersolajmotor, 16 HP. Grossley gyártmányú benzinnmotor. **GŐZGÉPEK:** 70 HP. compand condensatoros, Podvinetz és Heissler gyártmányú fél-stabil, 40 HP. Máv. gyártmányú, magas nyomású félstabil, 35 HP. Wolf gyártmányú compand félstabil. **MALMI GÉPEK:** 2 drb. Ganz hengerek, dupla hengerekkel 600x290 mérettel, 2 drb. nagy teljesítményű Schekk-féle lisztkeverő, 1 drb. sikszita, 2 drb. Radialszita, 1 drb. tarár, 1 darab Rebtábel, 1 drb. egyjártu 36" malom, 1 drb. kétjártu 36" malom. Érdeklődőknek készséggel szolgálunk árajánlattal. **FRIEDRICH TESTVÉREK** gépgyára, Timisoara. 4483

JÓKARBAN levő szalonberendezés elköltözés végett eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4570

Fürdődressz, fürdőkepp, flótr, plyama, flótrtörülköző, kötött kabát és mellény, selyemsál, harisnya és keziyl legelősebben kapható: **Szántónál** Arad, Str. Eminescu 8. (v. Deák Ferenc-utca) Vadászkürttel szemben

SOLINGENI „Patria” és STEYR „Waffenrad” kerékpárok kedvező áron, minden mellett kaphatók **HAMMER VILMOS** műszerészéknél 1146 Arad, Piata Avram Iancu 5-6. Motorgummi minden méretben raktáron.

Üveg-, porcellán, zománcozott edények, befőttes üvegek bármily „GLORIA” üzelben, Arad, Piata Pestelui (Halmenylségben legelősebben) tér) 13. és Damjanich-u. II.

MARIENBAD

világhírű gyógyhely az elhízás, gyomor, bél-, és májbajok, reuma, női betegségek és vérszegénység ellen. — Moor, szénsavas és acsifürdők! — Évente százezer betegnek nyújt gyógyulást!

Főtörbe torkoló utcában a szaktól pár lépésre fekvő modernül épített kétlakásból álló **uri magánház** egy 5 szoba fűrdő, eselédészobás teljesen modern és egy 8 szoba, előszobás lakással, gyönyörűen parkirozított udvarral, 1,800.000 lejért eladó. Mindkét lakás átadó. Bővebbet: 16147 „Uranul” irodában Arad, főpostával szemben.

Divatujdonságok

sima és kockás pouplnok, nyers selymek nagy választékban érkeztek, vásson különlegességek állandóan kaphatók leszállított áron

RIPPNER JÓZSEF

Arad, Str. Eminescu textil és vászcs árúháza. Maradék siffonok és vásznak legelősebb bevásárlási forrása. 3485

Oktatás.

PERFEKT ROMÁN NŐ jótányos áron ad román órákat, szűkség esetén házhöz megy. Személyes érdeklődés 30-ikáig aradi pénzügyigazgatóság, I. emelet 18. délelőtt 9-2-ig. 4581

Ingatlan.

EGY jóforgalmu darálmalom más foglalkozás miatt eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4583

ELADÓ jömeneteli gőzmalom, hatjártu magánjáró cséplőgarnitúra 6 HP. csépléssel, 18 HP. Marschal lokomobil, 240 lámpás dínamo, Worthington gőzszivattyu, hidraulikus olajprés I-es Farkasmalom Tárnova. 4567

Különféle.

FELDMANN óra és ékszerüzlete Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 2. Olcsó árak. Preciz órajavítás. 4308

STRANDHINTA előtt virágágy mellett felejtettem ridikülöm 2 aranytűvel. Kérem a becsületes megtalálót Neptun pénztáránál jutalom ellenében adja le. 4580

ELVESZETT vasárnap este a Hegyaljai motoroson Glogovac és Arad között avagy a kisvasuton a motorállomástól az Apollo moziig kétfedelű aranyóra láncsal. Megtalálójá magas jutalom ellenében az Aradi Közlöny kiadói-vatalában adja le. 4586

Női varrodába

két tanuló leány azonnalra felvéteitk. Románul tudók előnyben. Cím: Györffy „Mures” irodában Arad Str. Unirei

Eladó

a Strada Cuza Voda (Halász-u.) 10. számú 8 lakásos jól jövedelmező **bérlház** átadható 8 szobás lakással. 4359 Cím: Banca Poporala Aradului.

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben kaphatók az Aradi Közlöny kiadói-vatalában.

Halló! Az aradi Marosparti mozgóban MA! „Zendai fogoly” című rendkívül szenzációs film kerül bemutatásra 10 felvonásban! Főszerepben: Ramon Navarro és Alice Terry. Halló!